

Dziennik Urzędowy C 192

Unii Europejskiej

Tom 49

Wydanie polskie

Informacje i zawiadomienia

16 sierpnia 2006

Zawiadomienie nr

Treść

Strona

I Informacje

.....

II Akty przygotowawcze

Komitet Regionów

63. sesja plenarna w dniach 15-16 lutego 2006 r.

2006/C 192/01	Opinia Komitetu Regionów w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady i Parlamentu Europejskiego dotyczącego usług publicznych w zakresie transportu pasażerskiego kolejowego i drogowego	1
2006/C 192/02	Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów „Poprawa zdrowia i bezpieczeństwa oraz zwiększenie zaufania obywateli: strategia w zakresie zdrowia i ochrony konsumentów” oraz wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej wspólnotowy program działań w dziedzinie zdrowia i ochrony konsumentów na lata 2007 — 2013	8
2006/C 192/03	Opinia Komitetu Regionów w sprawie „ZIELONA KSIĘGA w sprawie racjonalizacji zużycia energii, czyli jak uzyskać więcej mniejszym nakładem środków”	12
2006/C 192/04	Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji do Rady w sprawie polityk europejskich dotyczących młodzieży: Wychodzenie naprzeciw obawom młodych ludzi w Europie — wprowadzanie w życie Europejskiego Paktu na rzecz Młodzieży i wspieranie aktywnego obywatelstwa	15
2006/C 192/05	Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji dla Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „i2010 — Europejskie społeczeństwo informacyjne na rzecz wzrostu i zatrudnienia”	21

2006/C 192/06

Opinia Komitetu Regionów w sprawie

— komunikatu Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego: „Program haski: dziesięć priorytetów na najbliższe pięć lat — Partnerstwo na rzecz odnowy europejskiej w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości”

— komunikatu Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego ustanawiającego program ramowy „Bezpieczeństwo i ochrona wolności” na lata 2007-2013; wniosków dotyczących decyzji Rady ustanawiających na lata 2007-2013 programy szczegółowe „Zapobieganie aktom terrorystycznym, gotowość i zarządzanie skutkami” „Zapobieganie i zwalczanie przestępczości” jako części programu ogólnego „Bezpieczeństwo i ochrona wolności”

— komunikatu Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego ustanawiającego na lata 2007-2013 program ramowy „Prawa podstawowe i sprawiedliwość”; wniosków dotyczących decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiających na lata 2007-2013 programy szczegółowe „Walka z przemocą (Daphne) oraz profilaktyka i informacja antynarkotykowa” „Prawa podstawowe i obywatelstwo” „Wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych” „Wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych” jako części programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość” 25

2006/C 192/07

Rezolucja Komitetu Regionów w sprawie „Cele polityczne Komitetu Regionów na lata 2006-2008” 34

2006/C 192/08

Rezolucja Komitetu Regionów w sprawie: „Urzeczywistnianie Europy poprzez współpracę ponadgraniczną — apel o przyjęcie rozporządzenia w sprawie Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej” 38

II

(Akty przygotowawcze)

KOMITET REGIONÓW

63. SESJA PLENARNA W DNIACH 15-16 LUTEGO 2006 R.

Opinia Komitetu Regionów w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady i Parlamentu Europejskiego dotyczącego usług publicznych w zakresie transportu pasażerskiego kolejowego i drogowego

(2006/C 192/01)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Rady i Parlamentu Europejskiego dotyczącego usług publicznych w zakresie transportu pasażerskiego kolejowego i drogowego COM(2005) 319 końcowy-2000/0212(COD),

uwzględniając decyzję Rady z dnia 27 września 2005 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu Regionów w tej sprawie zgodnie z punktem 1 i 71 art. 265 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską,

uwzględniając decyzję przewodniczącego Komitetu z dnia 23 marca 2005 r. powierzającą sporządzenie opinii w tej sprawie Komisji ds. Polityki Spójności Terytorialnej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (EWG) nr 1191/69 z dnia 26 czerwca 1969 r. w sprawie działania Państw Członkowskich dotyczącego zobowiązań związanych z pojęciem usługi publicznej w transporcie kolejowym, drogowym i w żegludze śródlądowej, zmienione potem rozporządzeniem (EWG) nr 1893/91,

uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia COM(2000) 7 wersja ostateczna, zmienionego przez COM(2002) 107 wersja ostateczna, w sprawie działań Państw Członkowskich dotyczących wymogów usług publicznych oraz udzielania kontraktów na usługi publiczne w zakresie przewozów pasażerskich kolejowych, drogowych oraz wodnych śródlądowych,

uwzględniając swoją opinię w sprawie działań Państw Członkowskich dotyczących wymogów usług publicznych oraz udzielania kontraktów na usługi publiczne w zakresie przewozów pasażerskich kolejowych, drogowych oraz wodnych śródlądowych CdR 292/2000 fin⁽¹⁾ COM(2000) 7 końcowy — 2000/0212(COD),

uwzględniając wyrok Trybunału Sprawiedliwości C-280/00 z dnia 24 lipca 2003 r. w sprawie Altmark Trans GmbH i Regierungspräsidium Magdeburg przeciwko Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH oraz wyrok Trybunału Sprawiedliwości C-26/03 z dnia 11 stycznia 2005 r. w sprawie Stadt Halle — RPL Recyclingpark Lochau GmbH przeciwko Arbeitsgemeinschaft Thermische Restabfall- und Energieverwertungsanlage TREA Leuna,

uwzględniając swój projekt opinii (CdR 255/2005 rev.1) przyjęty dnia 2 grudnia 2005 r. przez Komisję ds. Polityki Spójności Terytorialnej (sprawozdawca: **Bernard Soulage**, wiceprzewodniczący rady regionalnej Rhône-Alpes (FR/PSE)),

na 63. sesji plenarnej w dniach 15-16 lutego 2006 r. (posiedzenie z dnia 16 lutego) przyjął następującą opinię:

(¹) JO C 253 z 12.9.2001, str. 9.

I. Uwagi ogólne

Komitet Regionów

jest zdania, że transportowi zbiorowemu sprzyjać będzie ujednolicenie warunków konkurencji i **zniesienie niepewności prawnej**;

uważa, że harmonizacja i wyjaśnienie warunków konkurencji w dziedzinie świadczenia usług transportu zbiorowego są niezbędne dla zapewnienia **większej przejrzystości w zakresie zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych** i w zakresie zapłaty za te świadczenia.

1. Co się tyczy zawierania kontraktów na świadczenie usług publicznych,

1.1 **pochwala** uznanie swoistego charakteru pomocy publicznej wspierającej świadczenie **usług leżących w ogólnym interesie gospodarczym** oraz definicję kontraktów na usługi publiczne, które wyjaśniają prawa i obowiązki każdej strony;

1.2 **z zadowoleniem przyjmuje** fakt, że rozporządzenie zachowuje neutralność w odniesieniu do **celów społecznych i terytorialnych**, jakie realizuje każdy właściwy organ;

1.3 **jest przychylny** takiej logice umów, która polega na uznaniu roli zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych w realizacji celów spójności społecznej i terytorialnej. **Kontrakty na świadczenie usług publicznych** pozwalają na przejrzyste określenie zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych oraz ich kosztów.

2. Co się tyczy organizacji usług,

2.1 **docenia fakt**, że w poszanowaniu **zasady pomocniczości** projekt rozporządzenia pozostawia samorządom terytorialnym niezbędny margines elastyczności, tak aby te mogły lepiej zaspokoić specyficzne tudzież złożone lokalne potrzeby w zakresie publicznych usług transportu, w powiązaniu z celami spójności społecznej i terytorialnej gmin i regionów;

2.2 **przypomina** o swoim przywiązaniu do **zasady swobodnej administracji** samorządów terytorialnych, polegającej na uznaniu ich prawa dokonania suwerennego wyboru sposobu zarządzania swoimi usługami transportu zbiorowego, zgodnie z ustawodawstwem większości Państw Członkowskich;

2.3 **wyraża zadowolenie** z faktu istnienia **swobody wyboru sposobu zarządzania** tymi usługami przez właściwe organy, która prowadzi do uwzględnienia rozmaitych lokalnych potrzeb i różnorodnych warunków produkcji;

2.4 ogólnie rzecz biorąc **popiera** zasadę polegającą na tym, że operatorzy wewnętrzni będą mogli działać na **terenie ściśle ograniczonym geograficznie** (art. 5.2), co pozwoli oddalić podejrzenia o pomoc państwa „niezgodną z Traktatem” przy jednoczesnym zachowaniu możliwości skorzystania z usług takiego operatora. Uważa, że zasada terenu ściśle ograniczonego geograficznie nie ogranicza samorządom lokalnym możliwości obsługiwanego całości pewnego rodzaju usług transportowych poza granicami administracyjnymi;

2.5 **potwierdza**, że przychylny jest otwarciu rynków sektora lokalnego transportu publicznego zgodnie z zasadami „**konkurencji uregulowanej**”, która podkreśla konieczność spełnienia potrzeb najbardziej wrażliwych członków społeczeństwa, tych którzy mieszkając w mniej uprzywilejowanych okolicach poszukują zatrudnienia, a jednocześnie pozwala na zrównoważoną ochronę środowiska;

2.6 **wyraża zadowolenie** z faktu, że uznano **odpowiedzialność właściwych organów** w zakresie organizacji świadczenia usług objętych kontraktem. Władze te będą mogły zdecydować się na zawarcie jednego lub kilku kontraktów na wykonanie usług transportowych i będą miały swobodę w rozłożeniu ryzyka;

2.7 **wyraża zadowolenie**, że wspomnianym wyżej władzom pozostawiono margines **elastyczności** w przeprowadzaniu przetargów: kontrakt na usługi publiczne może prowadzić do negocjacji (art. 5.3) lub — w wypadku jego niedotrzymania — może zostać zastąpiony bezpośrednim udzieleniem nowego kontraktu (art. 5.5);

2.8 **wyraża zdumienie**, że transport miejski **rzeczny czy morski** zostały wyłączone z zakresu tego nowego wniosku dotyczącego rozporządzenia. KR wyraża ubolewanie, że projekt rozporządzenia nie ma zastosowania również do usług transportu publicznego świadczonych z wykorzystaniem śródlądowych dróg wodnych, skoro zostały one włączone do sieci lokalnego transportu publicznego.

3. Co się tyczy podmiotów świadczących usługi transportu,

3.1 **stwierdza**, że omawiane rozporządzenie nie hamuje **prywatnej inicjatywy** na rynkach transportu pasażerskiego poddanych deregulacji na szczeblu krajowym (bez praw wyłączności i bez rekompensat);

3.2 **uważa**, że rozporządzenie powinno pozwolić uniknąć powstawania nowych struktur monopolistycznych w lokalnym transporcie publicznym oraz uniknąć wykluczenia **MŚP** z rynku;

3.3 **wyraża zadowolenie**, że w proponowanym rozporządzeniu właściwe organy i wielkie przedsiębiorstwa transportowe traktowane są **na równej stopie**. W celu zapewnienia bezproblemowego funkcjonowania transportu lokalnego regiony muszą posiadać istotny wpływ na planowanie i organizację usług publicznego transportu pasażerskiego. Stale rosnąca liczba osób dojeżdżających do pracy powoduje jednocześnie wysokie wymagania odnośnie koordynacji między szczeblem krajowym a regionalnym przy zamówieniach publicznych w zakresie usług publicznego transportu pasażerskiego;

3.4 **popiera** wyłączenie **kolejowego transportu regionalnego** i dalekobieżnego z zakresu postanowień artykułu 5 rozporządzenia;

3.5 **zastanawia się** nad implementacją proponowanych przepisów dotyczących **oszacowania sprawiedliwej (fair) rekompensaty** z tytułu zobowiązań związanych ze świadczeniem usług publicznych. Trudność (czy wręcz niemożliwość) dokonania tych szacunków mogłaby stać się źródłem niepewności prawnej;

3.6 **zauważa**, że nie przewidziano żadnych **ram prawnych**, **jeśli chodzi o bezpośrednie przyznawanie kontraktów** na świadczenie usług publicznych **w kolejowym transporcie regionalnym** lub dalekobieżnym. Niektóre przedsiębiorstwa będą jednocześnie wykonywać kontrakty udzielone im bezpośrednio w transporcie regionalnym i dalekobieżnym, jak i stawać do przetargów. Należy zwrócić uwagę na możliwe przypadki zakłócenia konkurencji.

4. Co się tyczy formy omawianego dokumentu,

4.1 **wyraża zdumienie**, że w żadnym miejscu tekstu Komisja nie usprawiedliwia swojego wyboru najbardziej wiążącego wspólnotowego instrumentu prawnego — rozporządzenia;

4.2 **stwierdza**, że z uwagi na dużą różnorodność sytuacji występujących w Państwach Członkowskich, w projekcie rozporządzenia proponuje się **czasem nieprecyzyjne definicje**, jednak powierza Państwom Członkowskim odpowiedzialność za ich doprecyzowanie na własnym terytorium. Powyższa uwaga dotyczy w szczególności definicji terytorium miejskiego (art. 2(m)), w przypadku którego strefy o określonym zapotrzebowaniu na usługi transportowe tylko z rzadka pokrywają się z obwodami podlegającymi danym kompetentnym organom.

II. Zalecenia

Poprawki

Zalecenie 1

Artykuł 1.2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
2. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do krajowego i międzynarodowego świadczenia usług publicznego transportu pasażerskiego kolejają i za pomocą innych środków transportu kolejowego oraz drogowego, z wyjątkiem usług świadczonych przede wszystkim ze względu na ich wartość historyczną i turystyczną.	2. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do krajowego i międzynarodowego świadczenia usług publicznego transportu pasażerskiego koleją i za pomocą innych środków transportu kolejowego oraz drogowego , z wyjątkiem usług świadczonych przede wszystkim ze względu na ich wartość historyczną i turystyczną.

Uzasadnienie

Co się tyczy zakresu stosowania rozporządzenia, KR ubolewa nad faktem, że w projekcie zastosowano podejście modalne, które zazwyczaj nie pozwala doceniać znaczenia rozwoju **intermodalności** w zintegrowanych politykach lokalnych w zakresie sposobów przemieszczania się osób. KR życzy sobie uwzględnienia kwestii intermodalności, aby w ten sposób zachęcić samorządy do ujęcia w umowach z dostawcami usług użyteczności publicznej zobowiązań dotyczących systemów multimodalnych (metro, tramwaje, autobusy, kolejki szynowo-linowe, śródlądowe drogi wodne, parkingi, wynajem rowerów, wynajem samochodów, dworce multimodalne, systemy informacyjne itp.).

Zalecenie 2

Artykuł 2 (j): Definicje

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
(j) „operator wewnętrzny”: odrębna prawnie jednostka podlegająca całkowitej kontroli właściwych władz, analogicznej do kontroli, jaką sprawują nad ich własnymi służbami. W celu stwierdzenia, czy taka kontrola istnieje, należy wziąć pod uwagę takie elementy jak: poziom obecności w organach administracji, dyrekcji lub organach nadzorczych, odnośne wymogi w statutach, rzeczywista własność, wpływ na decyzje strategiczne i indywidualne dotyczące zarządzania oraz sprawowanie nad nimi skutecznej kontroli.	(j) „operator wewnętrzny”: odrębna prawnie jednostka podlegająca całkowitej kontroli właściwych władz, analogicznej do kontroli, jaką sprawują nad ich własnymi służbami. W celu stwierdzenia, czy taka kontrola istnieje, należy wziąć pod uwagę takie elementy jak: poziom obecności w organach administracji, dyrekcji lub organach nadzorczych, odnośne wymogi w statutach, rzeczywista własność, wpływ na decyzje strategiczne i indywidualne dotyczące zarządzania oraz sprawowanie nad nimi skutecznej kontroli. <u>Udział przedsiębiorstw prywatnych w kapitale zakładowym dostawcy usług działającego w charakterze operatora wewnętrznego nie może przekraczać 33%. Bezpośrednie przyznanie kontraktu operatorowi wewnętrznemu jest możliwe także wtedy, gdy na zasadzie wyjątku od art. 2 (j), w celu restrukturyzacji wejdzie on w kooperację z operatorem zewnętrznym, nad którym organ nie ma żadnej kontroli. Po wygaśnięciu wyżej danego bezpośrednio przyznanego kontraktu nie bierze się już tego operatora wewnętrznego pod uwagę przy bezpośrednim przyznawaniu nowego kontraktu.</u>

Uzasadnienie

KR domaga się większej dokładności definicji operatorów wewnętrznych i zasad dotyczących kontroli samorządu nad takim operatorem.

W swym pierwotnym kształcie zalecenie to oznacza *de facto* dostosowanie przepisu do orzecznictwa; chodzi o wyrok z 11 stycznia 2005 r. w sprawie C-26/03 Stadt Halle, który w punkcie 49 stanowi: „udziały, nawet mniejszościowe, przedsiębiorstwa prywatnego w kapitale spółki, w której udziały należą również do danej instytucji zamawiającej wyklucza w każdym przypadku możliwość sprawowania przez instytucję zamawiającą kontroli analogicznej do tej, jaką sprawuje ona nad własnymi służbami” (tłumaczenie robocze Trybunału).

Z wyroku w sprawie Stadt Halle jasno wynika, że udział dowolnego podmiotu prywatnego w lokalnym lub regionalnym przedsiębiorstwie publicznym — niezależnie od rozmiarów jego zaangażowania — narzuca konieczność stosowania wspólnotowych reguł udzielania zamówień publicznych, które wiążą się z bardzo dużym obciążeniem biurokratycznym. Oznacza to również *de facto* podważenie zagwarantowanej w art. 295 TWE neutralności prawa wobec własności a także ograniczenie swobody kształtowania partnerstw publiczno-prywatnych. Dla spółek publiczno-prywatnych wyrok w sprawie Stadt Halle stwarza więcej kłopotów niż ich rozstrzyga.

KR wzywa w związku z tym europejskiego prawodawcę, aby nie godził się na dyktowanie treści prawa wspólnotowego przez orzecznictwo wspólnotowe i by zaproponował ustanowienie górnej granicy, poniżej której uznawać się będzie, że właściwy organ sprawuje nad danym podmiotem kontrolę analogiczną do tej, jaką sprawuje nad własnymi służbami. Będzie wówczas zwolniony z obowiązku rozpisywania przetargu.

Wniosek dotyczący rozporządzenia służy tworzeniu uregulowanego konkurencyjnego rynku w Unii Europejskiej. Zakłada to funkcjonowanie przedsiębiorstw, czy to prywatnych, czy publicznych. Reguły udzielania pomocy zawarte w traktacie WE nie pozwalają, by organy państwowe zakłócały konkurencję za pomocą publicznych środków na rzecz określonych przedsiębiorstw. Nie służą one jednak temu, by wypierać z rynku przedsiębiorstwa publiczne. Żeby publiczne przedsiębiorstwa komunikacyjne mogły się przygotować na otwarcie rynku, potrzeba postanowień przejściowych; inaczej będą poszkodowane względem prywatnych przedsiębiorstw z powodu „ciężarów” związanych dawniej z publicznymi zamówieniami (takimi jak np. płace według układu zbiorowego pracy, usługi oferowane w okresach niskiego popytu i dla określonych grup ludności). Należy zatem w określonym okresie przejściowym pozwolić przedsiębiorstwom publicznym, by poprzez udział prywatnego kapitału osiągnęły zdolność konkurencyjną; zarazem nie powinno się to automatycznie wiązać w tym okresie z przymusem stawiania do przetargów. W przeciwnym razie przedsiębiorstwom publicznym pozostawałaby tylko konieczność prywatyzacji lub rezygnacja z poprawy skuteczności swojej struktury.

Zalecenie 3

Artykuł 2 (m): Definicje

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
... (m) „transport regionalny lub dalekobieżny”: usługa transportowa, która nie odpowiada na zapotrzebowanie na transport ośrodka miejskiego lub aglomeracji lub połączeń pomiędzy aglomeracją i jej przedmieściami.	... (m) „transport regionalny lub dalekobieżny”: usługa transportowa, która nie odpowiada na zapotrzebowanie na transport ośrodka miejskiego lub aglomeracji lub połączeń pomiędzy aglomeracją i jej przedmieściami <u>która nie jest usługą o charakterze wyraźnie miejskim lub podmiejskim.</u>

Uzasadnienie

Co się tyczy odstępstwa od art. 5.6, byłoby godne ubolewania, gdyby, ze względu na rozbieżne interpretacje, w dziedzinie tej pojawiła się niepewność prawna. W celu ulepszenia definicji usług transportu regionalnego lub dalekobieżnego KR proponuje dwa rozwiązania: doprecyzowanie w tekście, że Państwa Członkowskie powinny same zdefiniować usługi wynikające z art. 2(m), lub wybór definicji zawierającej prawnie potwierdzone pojęcia. W drugim przypadku Komitet proponuje zastąpienie definicji opartej na terminach

geograficznych („aglomeracja”, „ośrodek miejski”, „przedmieścia”) definicją opartą na rodzajach usług, która byłaby też bardziej spójna z „pakietami kolejowymi”. Dyrektywy 2001/13 (art. 1.2b) i 2001/14 (art. 1.3b) wyróżniają w tym względzie „miejskie i podmiejskie przewozy pasażerskie”. Trzeba podkreślić, że typologia na podstawie usług jest stosowana od 1991 r. w rozporządzeniu 1191/69 (art. 1.1, zmodyfikowany przez dok. 1893/91).

Zalecenie 4

Odnosnie do wniosków, do których mają zastosowanie dyrektywy w sprawie „zamówień publicznych”, Komitet Regionów:

- **domaga się** jasnego stwierdzenia, że postanowienia projektu rozporządzenia są nadrzędne względem przepisów zawartych w ogólnych dyrektywach w sprawie zamówień publicznych, zgodnie z zasadą norm kolizyjnych (*lex specialis*);
- **wyraża życzenie**, aby w niniejszym rozporządzeniu umowy **koncesyjne** zostały objęte dokładnymi przepisami oraz aby wyjaśnić zasady nimi rządzące w nawiązaniu do dyrektyw dotyczących „zamówień publicznych” (93/37 i 2004/18);
- **domaga się**, aby przypadek kontraktów „BOT” (*Built Operate and Transfer*) został ujęty bardziej jednoznacznie w art. 5.1 i 8.1. W rozporządzeniu należy koniecznie wyjaśnić warunki prawne w sytuacji, gdy w odniesieniu do budowy ciężkiej infrastruktury przyszuje się prawo wyłączności (lub rekompensatę).

Zalecenie 5

Artykuł 4.6

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
6. W razie konieczności, przy uwzględnieniu warunków amortyzacji środków trwałych, okres ważności kontraktów może być przedłużony maksymalnie o połowę, jeżeli operator zapewnia elementy środków trwałych, jednocześnie mających znaczenie dla wszystkich środków trwałych potrzebnych do realizacji usług transportowych stanowiących przedmiot kontraktu na usługi publiczne i związanych wyłącznie z usługami transportowymi, które stanowią przedmiot tego kontraktu.	6. W razie konieczności, przy uwzględnieniu warunków amortyzacji środków trwałych, okres ważności kontraktów może być przedłużony maksymalnie o połowę, jeżeli operator zapewnia elementy środków trwałych, jednocześnie mających znaczenie dla wszystkich środków trwałych potrzebnych do realizacji usług transportowych stanowiących przedmiot kontraktu na usługi publiczne i związanych wyłącznie z usługami transportowymi, które stanowią przedmiot tego kontraktu. <u>Inwestycje materialne lub niematerialne nie mogą stanowić uzasadnienia przedłużenia okresu trwania kontraktu, jeśli istnieje rynek wtórny lub jeśli nie pojawiają się kłopoty z oszacowaniem ich wartości końcowej w momencie upływu kontraktu.</u>

Uzasadnienie

Odstępstwo od art. 4.6 dotyczące amortyzacji aktywów nie powinno hamować dynamiki konkurencyjnej poprzez przedłużanie okresu trwania kontraktów bez ugruntowanego uzasadnienia ekonomicznego.

Zalecenie 6

Art. 4 (wprowadzić nowy ustęp)

Poprawka KR-u
4.8 <u>Ustępy 5 i 6 niniejszego artykułu nie mają zastosowania, kiedy zastosowanie mają dyrektywy w sprawie udzielania zamówień publicznych. W tym wypadku maksymalny okres ważności kontraktu na usługi publiczne wynosi trzydzieści lat od daty faktycznego rozpoczęcia prac.</u>

Uzasadnienie

KR proponuje, by przypadek koncesji na wykonanie prac i eksploatację stanowił przedmiot konkretnego artykułu, jako że długość okresu wykonywania prac jest podstawowym parametrem równowagi ekonomicznej projektu. W tym wypadku należy zastosować odstępstwo od maksymalnej długości 22,5 lat, przewidziane w projekcie rozporządzenia.

Zalecenie 7

Art. 5.4

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
4. Właściwe władze mogą podjąć decyzję o bezpośrednim przyznaniu kontraktów na usługi publiczne, których średnia wartość roczna wynosi mniej niż 1 milion EUR lub które dotyczą rocznego świadczenia usług transportowych na odległość mniejszą niż 300 000 kilometrów.	4. Właściwe władze mogą podjąć decyzję o bezpośrednim przyznaniu kontraktów na usługi publiczne, których średnia wartość roczna <u>na przedsiębiorstwo</u> wynosi mniej niż 1,5 miliona EUR lub które dotyczą rocznego świadczenia usług transportowych na odległość mniejszą niż 300 000 500 000 kilometrów.

Uzasadnienie

KR proponuje, by wprowadzono jednoznaczny zakaz bezpośredniego przyznawania przez właściwe władze większej liczby kontraktów jednemu wykonawcy usług, gdy całkowita wartość kontraktów przekracza próg ustalony w art. 5.4. Artykuł ten nie może zostać wykorzystany w celu obejścia obowiązku ogłoszenia przetargu, powinien natomiast służyć uniknięciu kosztów transakcji przetargowych, gdy zlecona usługa jest „niewielka” bądź gdy właściwe władze zamiast sprzyjać autentycznej konkurencji między uczestnikami przetargu — dokonują prostego porównania różnych „małych operatorów” działających na ich terytorium. KR proponuje ponadto, by progi ustalane były przez każde Państwo Członkowskie w oparciu o jego warunki gospodarcze.

Zalecenie 8

Artykuły 8.2 i 8.3

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
2. Wszystkie właściwe władze upewniają się, że: a) przynajmniej połowę kontraktów na usługi publiczne w zakresie transportu autobusowego, według wartości, przyznaje się zgodnie z niniejszym rozporządzeniem przez okres czterech lat od daty wejścia w życie tego rozporządzenia; i b) wszystkie kontrakty na usługi publiczne w zakresie transportu autobusowego przyznaje się zgodnie z niniejszym rozporządzeniem przez okres ośmiu lat od daty wejścia w życie tego rozporządzenia.	2. Wszystkie właściwe władze upewniają się, że: a) kontrakty przynajmniej połowę kontraktów na usługi publiczne w zakresie transportu autobusowego, według wartości, przyznaje się zgodnie z niniejszym rozporządzeniem <u>są zgodne z art. 4 niniejszego rozporządzenia</u> przez okres czterech lat od daty wejścia w życie tego rozporządzenia; i b) wszystkie kontrakty na usługi publiczne w zakresie transportu autobusowego przyznaje się zgodnie z <u>art. 5 niniejszego rozporządzenia</u> niniejszym rozporządzeniem przez okres ośmiu lat od daty wejścia w życie tego rozporządzenia.
3. Wszystkie właściwe władze upewniają się, że: a) przynajmniej połowę kontraktów na usługi publiczne w zakresie transportu kolejowego, według wartości, przyznaje się zgodnie z niniejszym rozporządzeniem przez okres pięciu lat od daty wejścia w życie tego rozporządzenia; i b) wszystkie kontrakty na usługi publiczne w zakresie transportu kolejowego przyznaje się zgodnie z niniejszym rozporządzeniem przez okres dziesięciu lat od daty wejścia w życie tego rozporządzenia.	3. Wszystkie właściwe władze upewniają się, że: a) kontrakty przynajmniej połowę kontraktów na usługi publiczne w zakresie transportu kolejowego, według wartości, przyznaje się zgodnie z niniejszym rozporządzeniem <u>są zgodne z art. 4 niniejszego rozporządzenia</u> przez okres pięciu lat od daty wejścia w życie tego rozporządzenia; i b) wszystkie kontrakty na usługi publiczne w zakresie transportu kolejowego przyznaje się zgodnie z <u>art. 5 niniejszego rozporządzenia</u> niniejszym rozporządzeniem przez okres dziesięciu lat od daty wejścia w życie tego rozporządzenia.

Uzasadnienie

Obecna wersja tych dwóch ustępów sprawiłaby duże trudności właściwym władzom pragnącym, by ich sieć była użytkowana tylko przez jednego operatora. Przed upływem 4-5 lat władze te musiałyby sporządzić kontrakt na usługi publiczne i zorganizować przetarg.

Zalecenie 9

Art. 8.5

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
5. W odniesieniu do stosowania ust. 2, 3 i 4 nie bierze się pod uwagę kontraktów na usługi publiczne przyznanych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia według sprawiedliwej procedury przetargowej, o ile ich okres ważności jest ograniczony oraz jeżeli jest on porównywalny z okresami ważności przewidzianymi w art. 4 ust. 5 niniejszego rozporządzenia. Kontrakty te mogą obowiązywać do czasu ich wygaśnięcia.	5. W odniesieniu do stosowania ust. 2, 3 i 4 nie bierze się pod uwagę kontraktów na usługi publiczne przyznanych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia według sprawiedliwej procedury przetargowej , o ile ich okres ważności jest ograniczony oraz jeżeli jest on porównywalny z okresami ważności przewidzianymi w art. 4 ust. 5 niniejszego rozporządzenia. Kontrakty te mogą obowiązywać do czasu ich wygaśnięcia.

Uzasadnienie

Co się tyczy okresu przejściowego, kontrakty zawarte przed wejściem w życie omawianego rozporządzenia, które wygasają przed zakończeniem jego wdrażania, powinny obowiązywać do końca okresu ważności w celu uniknięcia postępowania sądowego w następstwie doznanej szkody.

Zalecenie 10

Usunąć art. 8.6

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
W drugiej połowie okresów przejściowych, o których mowa w ust. 2 i 3, właściwe władze mogą wykluczyć z uczestnictwa w procedurach przyznawania kontraktów drogą przetargu operatorów, którzy nie mogą udowodnić, że wartość usług transportu publicznego, za które otrzymują rekompensatę lub prawo wyłączone, przyznane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, stanowi przynajmniej połowę wartości wszystkich usług transportu publicznego, za które otrzymują rekompensatę lub prawo wyłączone. Aby zastosować to kryterium, nie bierze się pod uwagę kontraktów przyznanych w ramach środka nadzwyczajnego, o którym mowa w art. 5 ust. 5. W przypadku gdy właściwe władze korzystają z tej możliwości, odbywa się to w sposób niedyskryminacyjny, z wykluczeniem wszystkich potencjalnych operatorów, którzy spełniają to kryterium i informują ich o tej decyzji na początku procedury przyznawania kontraktów na usługi publiczne. Właściwe władze informują Komisję o zamiarze zastosowania tego przepisu przynajmniej dwa miesiące przed ogłoszeniem przetargu.	W drugiej połowie okresów przejściowych, o których mowa w ust. 2 i 3, właściwe władze mogą wykluczyć z uczestnictwa w procedurach przyznawania kontraktów drogą przetargu operatorów, którzy nie mogą udowodnić, że wartość usług transportu publicznego, za które otrzymują rekompensatę lub prawo wyłączone, przyznane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, stanowi przynajmniej połowę wartości wszystkich usług transportu publicznego, za które otrzymują rekompensatę lub prawo wyłączone. Aby zastosować to kryterium, nie bierze się pod uwagę kontraktów przyznanych w ramach środka nadzwyczajnego, o którym mowa w art. 5 ust. 5. W przypadku gdy właściwe władze korzystają z tej możliwości, odbywa się to w sposób niedyskryminacyjny, z wykluczeniem wszystkich potencjalnych operatorów, którzy spełniają to kryterium i informują ich o tej decyzji na początku procedury przyznawania kontraktów na usługi publiczne. Właściwe władze informują Komisję o zamiarze zastosowania tego przepisu przynajmniej dwa miesiące przed ogłoszeniem przetargu.

Uzasadnienie

Artykuł ten jest szczególnie niejasny i niesie ze sobą ryzyko dyskryminacji oraz sporów.

Bruksela, dn. 16 lutego 2006 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Michel DELEBARRE

Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów „Poprawa zdrowia i bezpieczeństwa oraz zwiększenie zaufania obywateli: strategia w zakresie zdrowia i ochrony konsumentów” oraz wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej wspólnotowy program działań w dziedzinie zdrowia i ochrony konsumentów na lata 2007 — 2013

(2006/C 192/02)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając komunikat Komisji „Poprawa zdrowia i bezpieczeństwa oraz zwiększenie zaufania obywateli: strategia w zakresie zdrowia i ochrony konsumentów” oraz wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej wspólnotowy program działań w dziedzinie zdrowia i ochrony konsumentów na lata 2007-2013, COM(2005) 115 wersja ostateczna — 2005/0042 (COD),

uwzględniając decyzję Rady z dnia 2 czerwca 2005 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu na ten temat zgodnie z art. 265 ust. 1 i art. 152 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską,

uwzględniając decyzję swojego Prezydium z dnia 12 kwietnia 2005 r., powierzającą sporządzenie opinii w tej sprawie Komisji ds. Polityki Gospodarczej i Społecznej,

uwzględniając swoją opinię w sprawie komunikatu Komisji „Kontynuacja procesu refleksji na wysokim szczeblu na temat rozwoju mobilności pacjentów i przemian opieki zdrowotnej w Unii Europejskiej” oraz komunikat Komisji „Modernizacja ochrony socjalnej w celu ukształtowania wysokiej jakości, dostępnej i zrównoważonej opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej: wsparcie strategii krajowych przy użyciu otwartej metody koordynacji” (COM(2004) 301 final oraz COM(2004) 304 final) (CdR 153/2004 fin) ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię w sprawie komunikatu Komisji w sprawie strategii zdrowotnej Wspólnoty Europejskiej oraz wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie programu działań Wspólnoty w dziedzinie zdrowia publicznego (2001-2006) (COM(2000) 285 wersja ostateczna) (CdR 236/2000 fin) ⁽²⁾,

uwzględniając swoją opinię w sprawie komunikatu Komisji „Wzmocnienie wymiaru społecznego strategii lizbońskiej: usprawnienie otwartej koordynacji w dziedzinie ochrony socjalnej” (COM(2003) 261 wersja ostateczna) (CdR 224/2003 fin) ⁽³⁾,

uwzględniając wniosek Komisji w sprawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie usług na rynku wewnętrznym (COM(2004) 2 wersja ostateczna) (CdR 153/2004) ⁽⁴⁾,

uwzględniając projekt opinii Komitetu Regionów (CdR 149/2005 rev. 2) przyjęty w dniu 28 listopada 2005 r. przez Komisję ds. Polityki Gospodarczej i Społecznej (Sprawozdawca: **Bente NIELSEN**, członek Rady Okręgu Århus, DK/PES)

przyjął na 63. sesji plenarnej w dniach 15-16 lutego 2006 r. (posiedzenie z dnia 16 lutego 2006 r.) następującą opinię:

Komitet Regionów

1.1 stwierdza, że komunikat Komisji: „Poprawa zdrowia i bezpieczeństwa oraz zwiększenie zaufania obywateli: strategia w zakresie zdrowia i ochrony konsumentów” może doprowadzić do pojawienia się efektów synergii przy transferze wiedzy i metodologii oraz zapewnić efektywne wykorzystanie zasobów administracyjnych;

1.2 przyjmuje z zadowoleniem starania Komisji o zapewnienie obywatelom lepszych możliwości podejmowania decyzji motywowanych względami zdrowia oraz zdrowszych nawyków konsumenckich. W komunikacie zwraca się uwagę na ogromne znaczenie zdrowia zarówno dla dobrobytu poszczególnych obywateli, jak i dla realizacji celów strategii lizbońskiej, jako że lepszy stan zdrowia ludności przyczynia się do zwiększania produktywności w Europie, udziału siły robo-

czej w życiu zawodowym oraz zrównoważonego rozwoju. Wewnętrzny rynek towarów i usług odpowiadający potrzebom i żądaniom konsumentów wpłynie na dalszą poprawę konkurencyjności UE;

1.3 podkreśla, że aspekty dotyczące zdrowia i konsumentów wymagają uwzględnienia także w innych obszarach polityki UE. Lepsza koordynacja procesów politycznych w innych obszarach, np. w dziedzinie zatrudnienia i polityki rolnej, może mieć duże znaczenie dla realizacji wytyczonych celów ogólnych w zakresie ochrony zdrowia i konsumentów. Dla przykładu nie jest właściwe, że UE nadal subsydiuje konsumpcję niezdrowej żywności, takiej jak na przykład produkty mleczne o wysokiej zawartości tłuszczu, lub że w budżecie na rok 2005 na wsparcie przemysłu tytoniowego

⁽¹⁾ Dz. U. C 43 z 18.2.2005, s. 22

⁽²⁾ Dz.U. C 144 z 16.5.2001, s. 43

⁽³⁾ Dz.U. C 73 z 23.3.2004, s. 51

⁽⁴⁾ Dz.U. C 43 z 18.2.2005, s. 13

przeznacza się 916 mln euro — kwota ta znacznie przekracza 14,4 mln euro, które przewidziano na zapobieganie konsumpcji tytoniu. Komitet wyraża swoje zadowolenie z faktu, że pomoc dla przemysłu tytoniowego ma całkowicie zniknąć do końca roku 2010;

1.4 **Popiera** wezwanie, by horyzontalnie ustalić zbiór podstawowych praw przysługujących wszystkim konsumentom korzystającym z usług użyteczności publicznej (np. gaz i elektryczność, usługi pocztowe, telekomunikacja, woda) zarówno na poziomie krajowym, jak i transgranicznym, w oparciu o zasadę usług powszechnie dostępnych (tzn. powszechny dostęp do usług użyteczności publicznej, które mają podstawowe znaczenie w nowoczesnym społeczeństwie). Jest to dziedzina, w której zasada powszechnej dostępności usług musi pozostać nadrzędna i która musi odpowiadać oczekiwaniom konsumentów w zakresie dostępności, bezpieczeństwa, niezawodności, ceny, jakości i możliwości wyboru;

1.5 **dostrzega** ponadto **konieczność** obserwowania oddziaływania rynku wewnętrznego na stan zdrowia ludności oraz zwyczaje konsumentów w Państwach Członkowskich. Realizując w ramach inicjatyw wspólnotowych zapisane w traktacie cele w zakresie wysokiego poziomu ochrony zdrowia i konsumentów, należy poddać ocenie wzajemne oddziaływanie pomiędzy regulacjami wspólnotowymi a polityką poszczególnych Państw Członkowskich w dziedzinie zdrowia i ochrony konsumentów;

1.6 **apeluje** o większe uwzględnienie interesów konsumentów w polityce konkurencji UE, biorąc pod uwagę związki między polityką ochrony konsumentów a polityką konkurencji przedstawione w artykułach 81 i 82 Traktatu ustanawiającego WE, w których stwierdza się, iż celem reguł konkurencji mających zastosowanie do przedsiębiorczości jest ochrona konkurencji na rynku jako środka zwiększania dobrobytu konsumentów;

1.7 **jest zdania**, że inicjatywy wspólnotowe wymagają analizy również pod kątem reperkusji w obszarze polityki zdrowotnej. Analiza ta powinna badać, jak podejmowane decyzje wpływają na zdrowie społeczeństwa, a nie tylko sposób, w jaki różne środki oddziałują na organizację i strukturę opieki zdrowotnej. Powinna ona także uwzględniać oddziaływanie środków wspólnotowych na zasadnicze wartości leżące u podstaw systemów opieki zdrowotnej w poszczególnych Państwach Członkowskich. Przy tym nie wolno zapominać, że jedna i ta sama inicjatywa wspólnotowa w każdym kraju przynosić może różne skutki;

1.8 **opowiada się** za demokratycznym charakterem i przejrzystością procesu podejmowania decyzji oraz podziałem odpowiedzialności w dziedzinie ochrony konsumentów. Szczególnie istotne jest, by skłonić przemysł spożywczy do uwzględniania zagadnień ekologicznych i zdrowotnych oraz udostępniania wszystkim obywatelom, bez względu na ich sytuację społeczno-ekonomiczną, świeżych i pełnowartościowych produktów spożywczych;

1.9 **wzbrania się** przed dopuszczeniem, by skutkiem połączenia polityki zdrowotnej i ochrony konsumentów było reklamowanie przez producentów swoich wyrobów jako „zdrowych” bądź „zalecanych przez lekarzy”. Producentom nie wolno pozwolić na wykorzystywanie obaw przed chorobami jako argumentu przemawiającego za dokonaniem zakupu, czy też wprowadzanie konsumentów w błądne przekonanie, że pewne produkty spożywcze mogą zastąpić zdrową

i zrównoważoną dietę. Decydujące znaczenie ma zatem, aby w ramach europejskiej polityki ochrony konsumentów wspierać tendencje zmierzające do poprawy zdrowia oraz oferowania zdrowszych produktów, jak również zapobiegać wprowadzaniu konsumentów w błąd;

1.10 **podkreśla**, że podstawy prawne unijnych polityk w sprawie zdrowia publicznego i ochrony konsumentów są zupełnie odmienne. Zgodnie z artykułem 152 Traktatu ustanawiającego WE „Działanie Wspólnoty (...) uzupełnia polityki krajowe” w zakresie zdrowia publicznego. Jednakże polityka w zakresie ochrony konsumentów w formie przedstawionej w artykule 153 Traktatu ustanawiającego WE w dużej mierze zależy od wspólnego podejścia do promowania praw konsumentów i ochrony ich interesów, zwłaszcza kiedy dotyczy to realizacji rynku wewnętrznego. Wobec powyższego powoływanie się na wspólną podstawę prawną tych polityk jest sprzeczne z zasadą pomocniczości.

Prawodawstwo w obszarze ochrony konsumentów na poziomie UE nie może prowadzić do tworzenia specyficznych uregulowań czy prawodawstwa w dziedzinie zdrowia, które stałyby na przeszkodzie organizacji i ukierunkowaniu usług w zakresie ochrony zdrowia w poszczególnych Państwach Członkowskich. Jednakże sprowadzenie polityki ochrony konsumentów do ścisłego przestrzegania kryteriów komplementarności i pomocniczości, które stanowią podstawę polityki zdrowia publicznego, mogłoby wywrzeć przeciwny do zamierzonego skutek, jeśli chodzi o możliwości działania UE w zakresie jej własnej polityki ochrony konsumentów;

1.11 **Uznaje** wobec tego, że właściwsze byłoby, żeby Komisja w swoich komunikatach w miejsce strategii na rzecz „ochrony zdrowia i konsumentów” pisała „ochrona zdrowia publicznego i konsumentów”. Byłoby to w zgodzie z kompetencją Wspólnoty, o której mowa w art. 152;

1.12 **podkreśla**, że połączenie polityki ochrony zdrowia i konsumentów nie może prowadzić do tego, by pacjenci w systemie służby zdrowia znaleźli się w podobnej sytuacji jak konsumenci na rynku. Rynek usług medycznych różni się pod wieloma ważnymi względami od „zwykłego” rynku dla konsumentów, gdyż charakteryzuje się on między innymi niepewnością co do wielkości przyszłego zapotrzebowania na usługi i wysokości wiążących się z nimi kosztów. Niepewność panuje także w odniesieniu do zewnętrznych czynników oddziałujących na popyt na usługi medyczne. Można także stwierdzić istnienie pewnej asymetrii informacyjnej pomiędzy usługodawcami i konsumentami/pacjentami. Ponadto celem jest, by wszyscy obywatele — niezależnie od ich zaplecza społeczno-ekonomicznego — mieli zagwarantowany równy dostęp do usług medycznych. Państwa Członkowskie muszą zachować w niezbędnym zakresie możliwość ustalania priorytetów, stosowania odpowiednich środków i interweniowania;

1.13 **zaleca**, by niezależnie od połączenia ich w ramach wspólnego programu, szczególne cechy obszarów ochrony zdrowia i konsumentów respektowane były także w przyszłości. Można tego dokonać poprzez przeznaczanie środków na konkretne cele polityki zdrowotnej czy ochrony konsumentów. Program Komisji szczegółowo opisuje przydział środków na lata 2007-2013. O ile to możliwe, należy stworzyć możliwość zmiany priorytetów na dalszych etapach programu, na przykład podczas przeglądu planowanego na trzy lata po rozpoczęciu programu. Byłoby to zgodne z zamierzeniami programu, by opierać się na elastycznych planach działań;

1.14 **stwierdza**, że w pewnych obszarach systemu opieki zdrowotnej większa koordynacja pomiędzy Państwami Członkowskimi poprzez otwartą metodę koordynacji wydaje się pożądana. Chodzi tu na przykład o mobilność pacjentów oraz szkolenie i nabór personelu medycznego;

1.15 **uważa**, że warunki wstępne dla dobrego stanu zdrowia ludności tworzy się w ich bezpośrednim otoczeniu. Instytucje ochrony zdrowia są tylko jednym z wielu zaangażowanych podmiotów. W obszarze zdrowia w wielu Państwach Członkowskich to władze regionalne i lokalne odpowiedzialne są za służbę zdrowia i zdrowie publiczne ich społeczności. Komitet Regionów oraz samorządy i władze lokalne odpowiedzialne za te zagadnienia powinny zatem mieć możliwość wpływania na ogólną strategię zdrowotną Unii. Stanowisko Komitetu Regionów powinno być uwzględniane zwłaszcza w odniesieniu do decyzji i inicjatyw, które dotyczą zadań leżących w gestii władz lokalnych i regionalnych oraz z zakresu odpowiedzialności władz zajmujących się zagadnieniami zdrowia publicznego. Oczekuje się zatem, że samorządy lokalne i regionalne zostaną włączone na przykład we wdrażanie i będą wpływać na inicjatywy mające na celu opracowanie wskaźników zdrowia i porównywanie wyników (benchmarking) w takich obszarach, jak na przykład odpowiedzialność własna i wywieranie wpływu, zdrowie psychiczne, dieta i odżywianie czy spożycie napojów alkoholowych;

1.16 **podkreśla**, że należy zachęcać społeczeństwo obywatelskie do udziału i wnoszenia wkładu w działania na rzecz rozwoju. Obywatelom należy zapewnić możliwość zabrania głosu w sprawach odnoszących się do polityki UE dotyczącej zdrowia i konsumentów. Ważne jest, by sieciom zajmującym się zagadnieniami zdrowia i ochrony konsumentów zapewnić na poziomie wspólnotowym wsparcie oraz możliwość wypowiedzenia się. Dotyczy to na przykład organizacji konsumentskich, stowarzyszeń chroniących interesy pacjentów oraz innych sieci istotnych z merytorycznego punktu widzenia;

1.17 **zwraca uwagę**, że Komisja musi zapewnić, iż personel agencji kierowniczej wykazywać się będzie kwalifikacjami niezbędnymi do wprowadzenia i realizacji jej programu. Chodzi tu o kwalifikacje nie tylko w obszarze ochrony konsumentów czy zdrowia, ale także umiejętności interdyscyplinarne;

1.18 **jest zdania**, że szczególną uwagę należy poświęcić nowym Państwom Członkowskim, by można było stawić czoła wspólnym i przyszłym wyzwaniom w dziedzinie ochrony zdrowia i konsumentów. Należy całkiem świadomie wspierać nowe Państwa Członkowskie w określaniu ich potrzeb w zakresie ochrony zdrowia i konsumentów, tak by zważyć różnice i nierówności w zakresie zdrowia oraz osiągnąć stopniowe zbliżanie się do najwyższego poziomu w UE. Na przykład nie można się zadowalać faktem, że jak donosi Eurostat, średnia długość życia w nowych Państwach Członkowskich jest znacznie niższa niżli w starych;

1.19 **z zadowoleniem przyjmuje**, że w ramach zaproponowanego programu Komisji, środki z funduszy strukturalnych (Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego 2007-2013) mogą być wykorzystane na poprawę zdrowia obywateli. Komitet pragnie tutaj zwrócić uwagę, że środki te wykorzystac

można jedynie w początkowej fazie projektu, a nie na jego bieżącą realizację;

1.20 **uważa za wskazane**, by szczególną uwagę poświęcić krajom sąsiadującym z UE, tak aby można było stawić czoła wspólnym i przyszłym wyzwaniom w dziedzinie ochrony zdrowia i konsumentów. Należy całkiem świadomie wspierać te kraje w określaniu ich potrzeb w zakresie ochrony zdrowia i konsumentów, tak by zmniejszyć różnice i nierówności w tym zakresie wewnątrz Unii Europejskiej i na jej obrzeżu;

1.21 **podkreśla**, że poprzez połączenie interesów w zakresie zdrowia i ochrony konsumentów można zatroszczyć się także o większą spójność *pośród* Państw Członkowskich, ponieważ różnice społeczno-gospodarcze są często przyczyną zróżnicowania sytuacji w obszarze zdrowia i ochrony konsumentów. Szczególną uwagę należy zwrócić na nierówności nie tylko pomiędzy, ale także w samych Państwach Członkowskich. Nieodżowne jest silniejsze skupienie uwagi na grupach zmarginalizowanych — zaliczają się do nich na przykład osoby o najniższych zarobkach, osoby otyłe i mniejszości etniczne — tak by cel zapewnienia równych szans dla wszystkich stał się rzeczywistością. Należy jednak zaakcentować fakt, że każdy ponosi indywidualną odpowiedzialność za własne zdrowie. Polityka zdrowotna i ochrony konsumentów, która wspiera podejmowanie decyzji ukierunkowanych względami zdrowia, może być użytecznym narzędziem w zwalczaniu chorób związanych ze stylem życia (chorób społeczno-cywilizacyjnych). Badania wykazują, że grupy zmarginalizowane częściej podupadają na zdrowiu i cierpią na choroby związane ze stylem życia. Poprzez pomoc grupom zmarginalizowanym w podejmowaniu „zdrowych” decyzji, można zmniejszyć nierówności społeczno-ekonomiczne;

1.22 **jest zdania**, że informacje, jakich dostarczać ma Komisja, powinny być przydatne dla ich odbiorców. Należy opracować metody ukierunkowanej realizacji kampanii informacyjnych, tak by można było dotrzeć do wybranych grup docelowych. Planuje się, że preferowane będą raczej interaktywne kampanie uświadamiająco-informacyjne niż wysyłanie jednakowych materiałów informacyjnych. Przy rozpowszechnianiu informacji na temat zdrowia i ochrony konsumentów szczególnie właściwym podejściem okazać się może adresowanie specjalnego przekazu do dzieci i młodzieży, by jak najwcześniej przeciwdziałać złym nawykom konsumpcyjnym, które w dłuższej perspektywie prowadzić mogą do negatywnych konsekwencji dla zdrowia. Ważną funkcję mogą pełnić tu przedszkola, szkoły i organizacje wolontariackie;

1.23 **apeluje** do Komisji, by w swojej działalności informacyjnej uwzględniała prawo poszczególnych Państw Członkowskich do regulowania praw i obowiązków w zakresie służby zdrowia w zgodzie z funkcjonującym w danym państwie systemem zabezpieczenia społecznego, jak i warunkami obowiązującymi dla poszczególnych świadczeń i uprawnień konsumentów;

1.24 **zaleca**, by informacje dostępne były tam, gdzie potrzebują ich obywatele, oraz by towarzyszyło im kompetentne doradztwo w poszczególnych Państwach Członkowskich. Także bardziej wrażliwe grupy pacjentów muszą mieć dostęp do informacji na tematy dotyczące zdrowia i ochrony

konsumentów. Jednakowe, standardowe materiały informacyjne dla wszystkich obywateli nasilałyby tylko nierówności pomiędzy różnymi grupami społecznymi w obrębie Państw Członkowskich, gdyż, jak wskazują przeprowadzone badania, kampanie informacyjne w większym stopniu docierają do grup lepiej sytuowanych pod względem finansowym niż ma to miejsce w przypadku grup defaworyzowanych. Jeśli kampanie te mają być skuteczne, muszą się w nie zaangażować podmioty szczebla lokalnego i regionalnego;

1.25 **wzywa** Komisję, by przy gromadzeniu danych i planowaniu kampanii informacyjnych dotrzymywać kroku rozwojowi technologii i komunikacji. Technologia i komunikacja rozwijają się w zapierającym dech tempie. Należy stale dotrzymywać kroku najnowszym osiągnięciom, tak by zapewnić widoczność działań;

1.26 **zauważa**, że rynek produktów rolno-spożywczych jest w znaczącym stopniu narażony na import z krajów trzecich, w których gwarancje zdrowia i autentyczności mogą nie odpowiadać europejskim normom bezpieczeństwa; zaleca, by konsumentom zagwarantowano dostęp do pełnych i przejrzystych informacji na temat pochodzenia tych produktów, tak by mogli dokonać świadomego zakupu;

1.27 **z zadowoleniem przyjmuje**, że Komisja pragnie ograniczyć się do mniejszej liczby szeroko zakrojonych i faktycznie wpływających na opinię publiczną kampanii informacyjnych. Otwiera to ponadto możliwość pracy efektywnej z punktu widzenia kosztów. Ważne jest, by wspólny sekretariat oceniać nie tylko ze względu na ilość przeprowadzonych projektów, ale także ich jakość oraz ostateczne ich oddziaływanie;

1.28 **zwraca się** do Komisji o wspieranie rozwoju sieci wymiany doświadczeń i szerzenia dobrych praktyk, jako że są one elementarną częścią otwartej metody koordynacji. W proces ten powinien być włączony również Komitet i ważne jest, by samorządy lokalne i regionalne, które odpowiadają za system opieki zdrowotnej, mogły wpływać na ogólną strategię zdrowotną Wspólnoty;

1.29 **podkreśla**, że Komisja powinna dbać o ścisłe kontakty ze światem badań naukowych, tak aby zagwarantować wiarygodność i rzeczowość prowadzonych przez siebie kampanii informacyjnych i prewencyjnych. Sformalizowana i skoordynowana współpraca na poziomie europejskim w celu wymiany doświadczeń, transferu wiedzy oraz wyników badań nad rozwojem w dziedzinie ochrony zdrowia i konsumentów mogłaby przynieść Państwom Członkowskim znaczne korzyści, co Komitet także zauważa w swojej opinii w sprawie siódmego programu ramowego Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie badań, rozwoju technologicznego oraz demonstracji (CdR 155/2005 fin). Musi to następować w ścisłym powiązaniu z europejskim ramowym programem badań;

1.30 **jest zdania**, że Państwa Członkowskie muszą mieć dostęp do wiarygodnych danych i informacji wysokiej jakości, jeżeli pragną przejmować najlepsze praktyki i porównywać standardy, tworząc w ten sposób warunki konieczne dla przeprowadzenia licznych inicjatyw zaproponowanych w dziedzinie ochrony zdrowia i konsumentów. Tworzenie wspólnych baz danych i wspólnych wskaźników powinno odbywać się przy współpracy z innymi właściwymi podmiotami, jak również w porozumieniu z Organizacją Narodów Zjednoczonych, OECD, Radą Europy oraz WTO. Od poszczególnych Państw Członkowskich zależy wdrażanie środków oraz przeprowadzanie nowych inicjatyw na podstawie porównywalnych danych i informacji;

1.31 **z zadowoleniem przyjmuje** znaczne zwiększenie środków budżetowych w porównaniu ze środkami przeznaczonymi na dwa istniejące programy. Daje to jasny sygnał, że ochrona zdrowia i konsumentów mają istotne znaczenie zarówno dla jakości życia poszczególnych obywateli UE, jak i konkurencyjności UE jako całości;

1.32 **zauważa**, że negocjacje finansowe nie zostały jeszcze zakończone. Ostateczna wysokość środków zależy od wyniku trwających jeszcze rozmów dotyczących perspektyw finansowych na lata 2007-2013. Komitet Regionów opowiadałby się za większym finansowaniem tej dziedziny, co postuluje zarówno program, jak i strategia.

Bruksela, 16 lutego 2006 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Michel DELEBARRE

Opinia Komitetu Regionów w sprawie „ZIELONA KSIĘGA w sprawie racjonalizacji zużycia energii, czyli jak uzyskać więcej w mniejszym nakładem środków”

(2006/C 192/03)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając Zieloną księgę w sprawie racjonalizacji zużycia energii (COM (2005) 265 końcowy),

uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z dnia 7 czerwca 2005 r. w sprawie zasięgnięcia opinii Komitetu w tej kwestii, zgodnie z art. 265, ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską,

uwzględniając decyzję swojego przewodniczącego z dnia 16 listopada 2005 r. dotyczącą powierzenia Komisji ds. Rozwoju Zrównoważonego opracowania opinii na ten temat,

uwzględniając swoją opinię z dnia 17 czerwca 2004 r. w sprawie projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie efektywności wykorzystania energii przez odbiorców końcowych oraz usług energetycznych, COM(2003) 739 wersja ostateczna — 2003/0300 (COD) — CdR 92/2004 fin ⁽¹⁾,

uwzględniając swoją opinię z dnia 20 listopada 2002 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady przyjmującej wieloletni program działania w dziedzinie energii: „Inteligentna Energia dla Europy” (2003-2006) (COM(2002) 162 wersja ostateczna — 2002/0082 COD) — CdR 187/2002 fin ⁽²⁾,

uwzględniając swoją opinię z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie Zielonej księgi Komisji „W kierunku europejskiej strategii dla zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii” (COM(2000) 769 wersja ostateczna) — CdR 38/2001 fin ⁽³⁾,

uwzględniając swoją opinię z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (COM(2001) 226 wersja ostateczna — 2001/0098 (COD)) — CdR 202/2001 fin ⁽⁴⁾,

uwzględniając swoją opinię z dnia 13 grudnia 2000 r. w sprawie komunikatu Komisji dla Rady, Parlamentu Europejskiego, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie planu działań dla poprawy efektywności energetycznej Wspólnoty Europejskiej („Action Plan to Improve Energy Efficiency in the European Community”) (COM(2000) 247 wersja ostateczna) — CdR 270/2000 fin ⁽⁵⁾,

uwzględniając swój projekt opinii (CdR 216/2005 rev.1) przyjęty w dniu 1 grudnia 2005 r. przez Komisję ds. Rozwoju Zrównoważonego (sprawozdawca: Bernd VÖGERLE, Wiceprzewodniczący Austriackiego Związku Gmin (AT/PES)),

przyjął na jednogłośnie na swojej 63. sesji plenarnej w dniach 15-16 lutego 2006 r. (posiedzenie z dnia 16 lutego) następującą opinię:

1. Stanowisko Komitetu Regionów

Komitety Regionów

1.1 **z zadowoleniem przyjmuje** Zieloną księgę Komisji Europejskiej oraz inicjatywy na rzecz ogólnego zwiększenia efektywności energetycznej, zwłaszcza wobec aktualnej tendencji, zgodnie z którą można oczekiwać, że w ciągu najbliższych 15 lat zużycie energii w Europie zwiększy się o 10 %;

1.2 **podkreśla** nadrzędne znaczenie efektywności energetycznej, zwłaszcza w obliczu obecnego kryzysu na rynku gazu. Źródła zaopatrzenia Europy w energię muszą zostać poddane

dywersyfikacji, aby zminimalizować zależność, którą obserwujemy na przykład na Ukrainie czy w Bułgarii. Opierając się na Zielonej księdze w sprawie efektywności energetycznej możliwe jest zmniejszenie zależności od ropy naftowej i gazu ziemnego i tym samym ustanowienie europejskiego planu działania.

1.3 **pozytywnie ocenia** uwzględnienie działań na wszystkich potencjalnych szczeblach (unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym) i **przypomina** o konieczności przestrzegania zasady pomocniczości przy realizacji tych działań;

1.4 **zdaje sobie sprawę**, że efektywność energetyczna wniesie wkład w osiągnięcie trzech celów polityki energetycznej, a mianowicie w zapewnienie bezpieczeństwa dostaw, ochronę środowiska i klimatu oraz konkurencyjność;

1.5 **podkreśla** istotny wymiar społeczny działań na rzecz efektywności energetycznej, obejmujący tworzenie i utrzymywanie miejsc pracy na szczeblu lokalnym i regionalnym oraz ochronę konsumentów przed zbyt wysokimi kosztami energii;

⁽¹⁾ Dz.U. C 318 z 22.12.2004, s. 19

⁽²⁾ Dz.U. C 73 z 26.3.2003, s. 41

⁽³⁾ Dz.U. C 107 z 3.5.2002, s. 13

⁽⁴⁾ Dz.U. C 107 z 3.5.2002, s. 76

⁽⁵⁾ Dz.U. C 144 z 16.5.2001, s. 17

1.6 **zwraca uwagę**, że ustalanie dalszych przepisów dotyczących efektywności energetycznej nie powinno odbywać się w pośpiechu. Nawet w Zielonej księdze wspomniano, że już dziś jest wiele przyjętych bądź jeszcze opracowywanych środków na rzecz efektywności energetycznej, których z braku czasu jeszcze nie podjęto lub trzeba je dopiero wcielić w życie. Jako przykład można tu wymienić choćby dyrektywę w sprawie efektywności energetycznej budynków, dyrektywę w sprawie kogeneracji, dyrektywę w sprawie handlu emisjami, czy dyrektywę w sprawie efektywnego wykorzystania energii końcowej;

1.7 **zwraca uwagę**, że wiele Państw Członkowskich i regionów już opracowało plany strategii i programy działań, w dużym stopniu pokrywające się z celami wytyczonymi w Zielonej księdze. Zalicza się do nich np. strategie na rzecz ochrony klimatu (od ratyfikacji protokołu z Kioto), plany redystrybucji (w ramach handlu pozwoleniami na emisje) oraz redukcję zanieczyszczeń powietrza (w ramach dyrektywy w sprawie krajowych poziomów emisji dla niektórych rodzajów zanieczyszczenia powietrza, tzw. dyrektywy NEC). Z tego powodu średniookresowo nacisk powinien być położony nie na sporządzanie nowych planów efektywności, co raczej na konsekwentne wdrażanie planów już istniejących.

Jak pokazuje doświadczenie z realizacji tych planów, często chodzi o te działania, które można wprowadzić szybko zatwierdzić, jednak ich efekty są widoczne dopiero po dłuższym czasie;

1.8 **zwraca uwagę** na liczne inicjatywy lokalne i regionalne w dziedzinie efektywności energetycznej i energii odnawialnych, które dzięki licznym stronom internetowym są dostępne szerokim kręgom opinii publicznej. Jako wzorzec można wskazać zbiór dobrych przykładów z całej Europy na stronach ManagEnergy i Energie Cités⁽⁶⁾;

1.9 **jest świadom faktu**, że zwiększenie efektywności energetycznej oznacza politykę małych kroków. Te drobne działania dokonują się w dużej mierze na szczeblu lokalnym i regionalnym, lecz dzięki ich bezpośredniej bliskości do obywateli pełnią one istotną funkcję uświadamiającą.

1.10 **krytycznie ocenia fakt**, że cele UE, dążącej z jednej strony do liberalizacji rynków energii (zwiększenie konkurencji, aby obniżyć ceny), a z drugiej strony do efektywnego korzystania z energii, nawzajem sobie przeczą. Niższe ceny nie są bodźcem dla efektywności energetycznej. Ponadto, z powodu niewystarczających warunków inwestycyjnych, opóźnia się modernizacja istniejących elektrowni;

1.11 za słuszne **uważa** działania na rzecz polityki nastawionej na popyt w ramach zliberalizowanego rynku energii. Oznacza to również włączenie kosztów związanych z ochroną środowiska do ceny dla konsumenta oraz zapewnienie równego dostępu do sieci. Strategie zwiększania efektywności energetycznej zasadniczą rolę odgrywają tam, gdzie potrzebna jest przeciwwaga do obecnej polityki nastawionej na popyt.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

2.1 **apeluje**, aby w przypadku decyzji o wprowadzeniu planów efektywności energetycznej, okres ich realizacji wynosił 5 lat i obejmował maksymalnie 2 oceny. Plany roczne i oceny roczne w praktyce nie wykazują zadowalających wyników i dlatego nie mają większego sensu (pytanie 3);

2.2 **szczególnie podkreśla**, aby przy definiowaniu działań konieczne uwzględnić różne punkty wyjścia i różne potencjały poszczególnych Państw Członkowskich i aby każde działanie zawsze poprzedzić analizą kosztów i korzyści;

2.3 **jest przeciwny** definiowaniu absolutnych celów zwiększania efektywności. Nie wolno wszak dopuścić do sytuacji, aby te Państwa Członkowskie, które dotąd mało rozważnie obchodziły się z energią, odnosiły korzyści w zakresie konkurencyjności. Państwa Członkowskie, w których już przeprowadzono oszczędności lub wdrożono szczególnie wydajne technologie, mają ograniczone możliwości dalszego zwiększenia efektywności i byłyby wyraźnie poszkodowane przy realizacji absolutnych wartości docelowych.

2.4 **popiera** natomiast system punktów odniesienia (benchmarkingu), który na podstawie analizy różnych warunków klimatycznych oraz dotychczasowych osiągnięć w zakresie efektywności energetycznej, dla każdego z Państw Członkowskich przewidywałby odpowiednią wartość docelową efektywności. Te cele dla każdego Państwa Członkowskiego mogłyby w rezultacie utworzyć definicję europejskich standardów i w ten sposób umożliwić uwzględnienie specyfiki poszczególnych krajów oraz sprawiedliwe zaliczenie ich dotychczasowych dokonań;

2.5 **jest zdania**, że mechanizm handlu pozwoleniami na emisje powinien być skonstruowany w taki sposób, aby w ramach planu redystrybucji elektrownie otrzymywały, po upływie rozsądnego okresu przejściowego, tylko tyle pozwoleń, ile odpowiada wytworzeniu planowanej ilości elektryczności i ciepła w elektrowni gazowo-parowej w cyklu skojarzonym. Byłby to wyraźny sygnał świadczący o celu zwiększania efektywności energetycznej przy wytwarzaniu elektryczności (pytanie 13);

2.6 **proponuje**, aby zastanowić się nad podobnym skalkulowaniem pozwoleń na emisje dla przemysłu. Każdy zakład przemysłowy mógłby otrzymać tylko tyle pozwoleń, ile odpowiadałoby produkcji planowanej ilości wyrobów w zakładzie o najwyższym standardzie efektywności energetycznej. Oznaczałoby to do przesunięcie wydatków zgodnie z zasadą pokrywania kosztów przez sprawcę szkód i zaowocowało znaczną oszczędnością energii i emisji CO₂ (pytanie 2);

2.7 **apeluje** o dopuszczalność subwencji państwowych dla działań promujących innowacje w zakresie środowiska i poprawę produktywności dla większej efektywności energetycznej. Pomoc państwa mogłaby z jednej strony polegać na wsparciu inwestycyjnym dla innowacyjnych energooszczędnych technologii, które nie podlegałyby obowiązkowi powiadamiania. Z drugiej strony efektywność energetyczną należy

⁽⁶⁾ <http://www.managenergy.net/gp.html>

<http://www.energie-cites.org/page.php?lang=en&dir=3&cat=3&sub=3>

postrzegać jako ogólne kryterium przy subwencjach przeznaczanych na ochronę środowiska, gdyż udziela się ich przede wszystkim na szczeblu lokalnym i regionalnym; **popiera** w szczególności ogólne wyłączenie grupowe z obowiązku powiadamiania dla pomocy na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej lub przynajmniej odpowiednio wysokie limity, aby zmniejszyć nakłady administracyjne i ewentualne opóźnienia w realizacji tych projektów (pytanie 5);

2.8 **popiera** uwzględnienie kryteriów efektywności energetycznej na każdym szczeblu zamówień publicznych (unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym). Skoro udział zamówień publicznych w PKB Unii wynosi 16 %, to zwiększenie popytu na energooszczędne sprzęty, pojazdy, budynki, itd., będzie stanowić silny bodziec dla przemysłu, aby rozwijał on tego typu produkty lub produkował je taniej. Jeśli chodzi o ekologiczne kryteria zamówień, to można tu wskazać liczne doświadczenia poszczególnych Państw Członkowskich;

2.9 jednak ze względu na niezwykle ograniczony budżet wielu władz lokalnych i regionalnych, **odrzuca** przepisy zobowiązujące organy publiczne do bezwzględnego uwzględniania kryteriów efektywności energetycznej przy zamówieniach. Zamiast tego powinno się należycie informować niezamożne gminy o korzyściach zamówień publicznych na energooszczędne produkty, tak aby one same mogły wybrać pomiędzy najtańszą a najlepszą ofertą (pytanie 6);

2.10 **z zadowoleniem przyjmuje** programy finansujące projekty z dziedziny efektywności energetycznej. Jednak dla szczebla regionalnego i lokalnego oznacza to tylko tyle, że środki finansowe oraz wsparcie mogą być przyznawane jedynie na zasadzie dobrowolności i w zależności od sytuacji budżetowej danej jednostki terytorialnej (pytania 7 i 22);

2.11 **apeluje** do Komisji, aby we wszystkich obszarach polityki unijnej uwzględnić kryteria efektywności energetycznej. Zwłaszcza w ramach takich funduszy jak: strukturalny, spójności, rozwoju obszarów wiejskich i wspierania badań, Komisja mogłaby wpisać efektywność energetyczną jako wiążące kryterium przy wyborze projektów. To także można postrzegać jako pośrednią zachętę dla szczebla lokalnego i regionalnego (pytanie 12);

2.12 **jest przeciwny** rozszerzeniu i zaostrzeniu dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej budynków, zanim nie oceni się wpływu realizacji obecnej wersji. Przed rozszerzeniem obowiązywania obecnej dyrektywy należy zapewnić okres wystarczający na jej ewaluację (pytanie 8);

2.13 **opowiada się za** intensywną kampanią informacyjną na wszystkich szczeblach. Kampanie te powinny mieć odniesienie do realiów kraju, regionu, czy gminy i koncentrować się przede wszystkim na tych kwestiach, w których dana grupa docelowa rzeczywiście ma wybór alternatywnego działania. Współpraca Komisji Europejskiej lub jej przedstawicieli w Państwach Członkowskich z organami szczebla regionalnego i lokalnego byłaby tutaj bardzo pożądana (pytanie 12);

2.14 **wskazuje** na potrzebę, by informacje i szkolenia nie ograniczały się do pracowników sektora energetycznego, ale by

obejmowały w szczególności osoby pracujące poza tym sektorem, takie jak architekci, pracownicy przedsiębiorstw budowlanych, firm deweloperskich, osoby zajmujące się planowaniem i zarządzaniem infrastrukturą;

2.15 **zdecydowanie opowiada się za** wzmocnionym wykorzystaniem elektrowni z kogeneracją. Oprócz dynamicznego wdrażania dyrektywy w sprawie kogeneracji, konieczny jest też szybszy rozwój związanego z tym zagadnieniem rynku ciepłownictwa (pytanie 13);

2.16 **popiera** modernizację starych i nieefektywnych systemów przesyłania ciepła na odległość jako istotny wkład w zwiększanie efektywności energetycznej i apeluje do Państw Członkowskich, aby na ten cel przeznaczyły środki z funduszu strukturalnego i spójności;

2.17 **popiera** apel Parlamentu Europejskiego adresowany do Komisji, aby przedstawiła propozycję regulacji dla efektywnie funkcjonującego rynku ciepłownictwa i chłodzenia. Dla szczebla lokalnego wydajne korzystanie z energii cieplnej jest tak samo ważne jak rozsądne rozwiązania związane z chłodzeniem. W ostatnich latach urządzenia klimatyzacyjne doprowadziły do ogromnego wzrostu zużycia prądu w czasie gorących miesięcy. A ponieważ przepisy budowlane dotyczące ciepłownictwa i chłodzenia leżą w gestii władz lokalnych, to i w tym przypadku ważne byłoby właściwa polityka informacyjna i doradztwo. Należy tak wpływać na decyzje na szczeblu lokalnym, aby były one podejmowane na korzyść większej efektywności energetycznej. Przykłady innowacyjności w zakresie przesyłanych na odległość ciepła i chłodu można znaleźć w internecie na wymienionych stronach z najlepszymi rozwiązaniami;

2.18 **popiera** przedstawione w Zielonej księdze forsowanie i promowanie produkcji zdecentralizowanej, zwraca jednak uwagę, że zawsze należy dokładnie rozważyć relację pomiędzy mocą danej elektrowni a lokalnym zapotrzebowaniem. I w tym przypadku powinno się postawić na szczególnie wydajny sposób produkcji, czyli na elektrownie z kogeneracją. Wysoką efektywność energetyczną można zapewnić zwłaszcza wtedy, gdy wytworzone ciepło jest wykorzystywane lokalnie;

2.19 **podkreśla**, że także w dziedzinie pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych trzeba pamiętać o efektywności energetycznej i możliwie oszczędnym wykorzystywaniu dostępnych zasobów. Przy tworzeniu nowych elektrowni najpierw we wszystkich obszarach należy zoptymalizować zużycie, a dopiero potem do optymalnego zużycia dostosować system dostaw. W każdym przypadku należy przy tym uwzględnić i — zależnie od sytuacji prawnej każdego kraju — włączając kompetentne władze, ocenić następujące czynniki: lokalizację, rodzaj technologii, wielkość elektrowni oraz stopień wykorzystania;

2.20 **nie popiera** systemu białych certyfikatów (efektywności energetycznej), który zobowiązuje dostawcę do przeprowadzenia działań zwiększających oszczędność energii u odbiorcy końcowego. Istnieje obawa, że uzyskane w ten sposób

oszczędności z punktu widzenia gospodarki narodowej byłyby mniejsze niż koszty wprowadzenia i utrzymywania kolejnego obszaru działalności. Abstrahując już od nakładu administracyjnego, to w tym przypadku sprawiedliwy podział wydaje się jeszcze trudniejszy niż w systemie handlu pozwoleniami na emisję (pytanie 15);

2.21 **domaga się** dalszych inwestycji w rozbudowę publicznego lokalnego transportu osobowego i infrastruktury kolejowej. Tylko wobec rozsądnej alternatywy dla transportu indywidualnego (samochodem) można na dłuższą metę oczekiwać ograniczenia transportu samochodowego; w tym kontekście **z zadowoleniem przyjmuje** zawarte w propozycji rozporządzenia Komisji, dotyczącego usług publicznych w zakresie transportu pasażerskiego kolejowego i drogowego, odwołanie się do samostanowienia gmin i regionów, jeśli chodzi o zaspokajanie tych potrzeb bytowych. W ten sposób uznano rolę, jaką pełnią władze lokalne i regionalne w zapewnianiu publicznego lokalnego transportu osób.

2.22 **apeluje** do Komisji, aby nałożyła też określone zobowiązania na przemysł i poprzez różne środki doprowadziła do obniżenia cen energooszczędnego sprzętu dla klienta końcowego i do tańszych technologii energii odnawialnych; **podziela opinię** Parlamentu Europejskiego, że wprowadzenie obniżenia kosztów w zakresie pojedynczych technologii, które osiągnięto w ostatnich latach, robi duże wrażenie, ale mimo to konieczne będą dodatkowe cięcia kosztów, aby działania na rzecz efektywności energetycznej stały się atrakcyjne dla szerszych kręgów społeczeństwa;

2.23 **uważa, że** w związku ze stosunkowo wysokimi standardami ekologicznymi w Europie **obowiązkiem UE jest** wynegocjowanie w ramach Światowej Organizacji Handlu korzyści w zakresie cła i nie tylko dla produktów energooszczędnych.

Bruksela, 16 lutego 2006 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Michel DELEBARRE

Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji do Rady w sprawie polityk europejskich dotyczących młodzieży: Wychodzenie naprzeciw obawom młodych ludzi w Europie — wprowadzanie w życie Europejskiego Paktu na rzecz Młodzieży i wspieranie aktywnego obywatelstwa

(2006/C 192/04)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając komunikat Komisji do Rady w sprawie polityk europejskich dotyczących młodzieży: Wychodzenie naprzeciw obawom młodych ludzi w Europie — wprowadzanie w życie Europejskiego Paktu na rzecz Młodzieży i wspieranie aktywnego obywatelstwa (COM(2005) 206 wersja ostateczna),

uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z dnia 30 maja 2005 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu w tej sprawie, zgodnie z art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską,

uwzględniając decyzję swojego Przewodniczącego z dnia 25 lipca 2005 r. o powierzeniu Komisji ds. Kultury i Edukacji opracowania opinii w tej sprawie,

uwzględniając Europejski Pakt na rzecz Młodzieży (konkluzje Prezydencji z posiedzenia Rady Europejskiej w Brukseli, 22-23 marca 2005 r., 7619/05 załącznik 1),

uwzględniając swoją opinię w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program „Młodzież w działaniu” na okres 2007–2013 ⁽¹⁾ (CdR 270/2004 fin) ⁽²⁾,

uwzględniając swoją opinię w sprawie komunikatu Komisji w sprawie działań w konsekwencji Białej Księgi pt. „Nowe impulsy dla młodzieży europejskiej”. Propozycja wspólnych celów w zakresie ochotniczej

⁽¹⁾ COM(2004) 471 końcowy.

⁽²⁾ Dz.U. C 71 z 22.3.2005, s. 34.

działalności młodzieży oraz Propozycja wspólnych celów w zakresie lepszego zrozumienia młodzieży i większej wiedzy o niej ⁽³⁾ (CdR 192/2004 fin) ⁽⁴⁾,

uwzględniając swoją opinię w sprawie komunikatu Komisji w sprawie działań w konsekwencji Białej Księgi pt. „Nowe impulsy dla młodzieży europejskiej — propozycja wspólnych celów w zakresie uczestnictwa i informowania młodzieży”, w odpowiedzi na uchwałę Rady z dnia 27 czerwca 2002 r. dotyczącą ram współpracy europejskiej w dziedzinie młodzieży ⁽⁵⁾ (CdR 309/2003 fin) ⁽⁶⁾,

uwzględniając swoją opinię w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustalającej jednolite ramy dla zapewnienia przejrzystości posiadanych kwalifikacji i kompetencji ⁽⁷⁾ (CdR 307/2003 fin) ⁽⁸⁾,

uwzględniając projekt opinii (CdR 253/2005 rev.2) przyjęty dnia 7 grudnia 2005 r. przez Komisję ds. Kultury i Edukacji, sprawozdawca: Roberto PELLA, członek Rady Miejskiej Cossato (IT/EPP),

przyjął na 63. sesji plenarnej w dniach 15-16 lutego 2006 r. (posiedzenie z dnia 16 lutego) następującą opinię:

1. Wstęp

Komitet Regionów

1.1 **przyjmuje do wiadomości** komunikat Komisji w sprawie polityk europejskich dotyczących młodzieży wprowadzający w życie Europejski Pakt na rzecz Młodzieży oraz przyjmuje z zadowoleniem kompleksowe i przekrojowe podejście do problematyki dotyczącej młodzieży, która powiązana jest z wieloma różnymi dziedzinami działań UE;

1.2 **z zadowoleniem przyjmuje** fakt, że komunikat prześiąknięty jest ideą ciągłości w odniesieniu do białej księgi Komisji nt. nowych impulsów dla młodzieży europejskiej, rezolucji Rady z 27 czerwca 2002 r. oraz uchwalonego przez Komisję 12 kwietnia 2005 r. pakietu zintegrowanych wytycznych dla wzrostu i zatrudnienia;

1.3 **przyjmuje z zadowoleniem** i wspiera wolę rozbudowywania we wszystkich obszarach działania środków wspierających młodzież, ponieważ to właśnie ona stanowi niezbędną inwestycję w przyszłość Europy;

1.4 **wskazuje** na fakt, że wszyscy decydenci, zarówno na szczeblu wspólnotowym, jak i krajowym, regionalnym i lokalnym, powinni aktywnie wspierać rzeczywiste wykorzystanie zaangażowania obywatelskiego młodych ludzi w różnych kontekstach politycznych w społeczeństwie europejskim. Istotne jest w tym wypadku podjęcie środków, mających na celu poprawę jakości życia, pracy, jak również sytuacji społecznej i rodzinnej tak, aby stworzyć warunki dla obywatelskiego zaangażowania młodzieży. Uczestnictwo młodzieży jest podstawowym warunkiem wstępnym dla integracji i legitymizacji instytucji UE w oczach obywateli europejskich;

1.5 **podkreśla**, że faktyczny udział młodzieży można zapewnić jedynie poprzez włączenie władz lokalnych i regionalnych, organizacji młodzieżowych oraz wszystkich partnerów społecznych posiadających kontakty z młodzieżą w działania planowane przez Unię Europejską. Sukces zarysowanych przez Komisję inicjatyw zależy w dużym stopniu od pomyślnego przeprowadzenia tego procesu konsultacji.

2. Zastosowanie otwartej metody koordynacji

2.1 Komitet **ma nadzieję**, że zastosowanie otwartej metody koordynacji uwzględni w stosowny sposób rolę władz lokalnych i regionalnych przy jednoczesnym poszanowaniu ich kompetencji.

2.2 Komitet **jest zdania**, że w zakresie środków polityki dotyczącej młodzieży otwarta metoda koordynacji musi dążyć do następujących celów: a) włączenie młodych ludzi w życie społeczności lokalnych, tak by mogli w lepszy sposób uczestniczyć w dotyczących ich politykach; b) lepsze uwzględnianie specyficznych potrzeb młodzieży w politykach wspólnotowych i środkach wprowadzanych na szczeblu krajowym. Cele te można osiągnąć wyłącznie pod warunkiem uwzględnienia zadań, kompetencji oraz wiedzy władz lokalnych i regionalnych — w szczególności w dziedzinach, których dotyczy przedstawiona w komunikacie strategia.

2.3 Komitet **zaleca** zatem, by państwa członkowskie zagwarantowały udział władz lokalnych i regionalnych w planowaniu, wdrażaniu i nadzorowaniu środków polityki dotyczącej młodzieży na szczeblu krajowym, a Rada — na szczeblu europejskim.

3. Działania w obszarze zatrudnienia i integracji społecznej

3.1 Komitet **przyjmuje z zadowoleniem** nastawienie Komisji na środki dotyczące zatrudnienia i integracji społecznej młodzieży, które w dużym stopniu zmniejszają ryzyko bezrobocia, niepewności zatrudnienia oraz otrzymywania niskiego wynagrodzenia. Za szczególnie istotną uznaje w tym kontekście pełną realizację strategii lizbońskiej, która przewiduje utworzenie większej ilości i lepszych miejsc pracy.

3.2 Komitet **wzywa** Komisję do zaproponowania ilościowych celów w zakresie walki z bezrobociem wśród młodzieży (obecnie sięgającym 18 % na poziomie UE).

Odpowiedzialność za wdrożenie środków w tym obszarze ponoszą państwa członkowskie. W związku z tym to organy administracji lokalnej we wszystkich państwach członkowskich są tymi jednostkami politycznymi i administracyjnymi, do których należy przygotowanie, opracowanie i zarządzanie procesami integrowania środków polityki rynku pracy i polityki społecznej, środków na rzecz integracji społecznej, zwalczania dyskryminacji oraz walki z wykluczeniem społecznym.

⁽³⁾ COM(2004) 336 wersja ostateczna i COM(2004) 337 wersja ostateczna.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 43 z 18.2.2005, s. 42.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 22 z 24.1.2001, s. 7 i COM(2003) 184 wersja ostateczna.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 121 z 30.4.2004, s. 10.

⁽⁷⁾ COM(2003) 796 końcowy.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 121 z 30.4.2004, s. 10.

3.3 Aby zwiększyć szanse młodych ludzi na zatrudnienie i ogólnie ich udział w życiu społeczeństwa, należy na nowo zdefiniować i przekształcić systemy ochrony socjalnej zgodnie z zasadą proaktywności. Wymaga to zasadniczej zmiany perspektywy w postrzeganiu problemów z dziedziny integracji społecznej/wykluczenia społecznego, jeżeli chce się uzyskać pełny obraz społecznych warunków młodzieży. Kwestii zatrudnienia nie można oderwać od złożonego zestawu „warunków integracji społecznej”, takich jak zdrowie, podstawowe wykształcenie, oraz otoczenie wspierające przejawianie inicjatywy.

3.4 Programy działań poszczególnych państw oraz UE jak również środki w ramach funduszy strukturalnych dążą, w ramach europejskich strategii zatrudnienia i środków wspierających konkurencję, do celów zwiększania zatrudnienia, równouprawnienia i spójności społecznej. Większa zdolność pracowników i przedsiębiorców do dostosowywania się do procesów przekształceń gospodarczych oraz większe zdolności pracowników do znalezienia zatrudnienia stanowią teren doświadczalny dla zintegrowanych polityk dotyczących młodzieży, które są realizowane, wdrażane i wzajemnie się uzupełniają przede wszystkim na szczeblu lokalnym.

3.5 Komitet **zachęca** Komisję do promowania, za obopólną zgodą, środków mających na celu rozwój wiedzy, kompetencji oraz wszelkich instrumentów operacyjnych dla rozbudowy i ulepszenia zdolności administracyjnych na szczeblu lokalnym i regionalnym. Powinny one dotyczyć przede wszystkim:

- wymiany danych, informacji, przykładów najlepszych praktyk (także za pośrednictwem stworzenia stałych międzynarodowych sieci, których działalność byłaby wiarygodna i efektywna);
- wspólnych i porównywalnych szkoleń dla kluczowych podmiotów polityki lokalnej i regionalnej dotyczącej młodzieży.

3.6 Środki mające na celu zwiększenie wydajności administracji lokalnej i regionalnej dotyczą przede wszystkim następujących obszarów:

- systemów dopasowywania podaży do popytu;
- sposobów włączenia w rynek pracy;
- środków w zakresie zatrudnienia i integracji społecznej;
- kampanii informacyjnych i komunikacyjnych dotyczących zagadnień organizacji rynku pracy oraz ewolucji zawodów;
- powiązań pomiędzy systemami kształcenia zawodowego i światem gospodarki/przedsiębiorstwami;
- środków gospodarczych wspierających integrację społeczną.

3.7 Sytuację młodzieży — przede wszystkim tej najbardziej zagrożonej — można poprawić poprzez strategie integracji społecznej, o ile na szczeblu Wspólnoty i państw członkowskich będzie miała miejsce skuteczna integracja poszczególnych obszarów polityki, gdzie za wdrażanie bezpośrednio odpowiedzialne są władze lokalne i regionalne. Dlatego też przy opracowywaniu każdej strategii integracji społecznej jak i programów „uczenia się od siebie nawzajem” w obszarze polityki zatrudnienia duże korzyści można by odnieść dzięki bezpośredniemu udziałowi różnych organów szczebla lokalnego i regionalnego.

3.8 Porozumienie i współpraca pomiędzy różnymi szczeblami instytucjonalnymi w tym kontekście mogłyby koncentrować się na trudnościach młodzieży w znalezieniu swojego miejsca na rynku pracy. Wyrażają się one nie tylko w liczbie bezrobotnych, ale także w odsetku młodzieży nieaktywnej — nie studiującej, nie pracującej ani nie poszukującej pracy. Z uwagi na fakt, że wielu młodych ludzi uchyla się od obowiązku szkolnego trwającego do 18 roku życia, jest to problem szczególnie poważny.

3.9 Komitet **wzywa** Komisję, by wspierała włączanie w krajowe programy reform odpowiednich środków dla zapewnienia właściwego finansowego i organizacyjnego wsparcia dla projektów w obszarze przedsiębiorczości młodzieży.

4. Kształcenie ogólne i zawodowe

4.1 Komitet **podkreśla**, że Europejski Pakt na rzecz Młodzieży nie powinien prowadzić ani do ujednolicenia zawartości programów nauczania i szkolenia na szczeblu wspólnotowym, ani do harmonizacji systemów kształcenia ogólnego i zawodowego, gdyż obszary te należą do wyłącznej kompetencji państw członkowskich, a w niektórych wypadkach — władz lokalnych i regionalnych. Według Traktatu, kompetencja Unii ograniczona jest do „rozwoju wymiaru europejskiego w edukacji” oraz „rozwoju wymiany informacji i doświadczeń w kwestiach wspólnych dla systemów kształcenia państw członkowskich”.

4.2 Komitet **ma nadzieję**, że zintensyfikowana zostanie wymiana informacji o najlepszych praktykach (oraz o wykorzystywanych środkach i stosowanych procedurach), które zostały wypracowane w poszczególnych państwach członkowskich dla zapewnienia aktywnego i skutecznego udziału władz lokalnych i regionalnych w procesach dostosowywania systemów i ram odniesienia dla kwalifikacji zawodowych.

4.3 W szczególności żadna inicjatywa w zakresie ustalania wspólnych europejskich ram odniesienia dla kwalifikacji zawodowych — także odnośnie nadzoru i oceny — nie może zostać przeprowadzona bez udziału władz lokalnych i regionalnych. Inicjatywy takie czerpią korzyści z powiązań i synergii związanych z systemami transferu punktów i rozwiązaniami zapewniania jakości, ze wspólnymi zasadami europejskimi dotyczącymi identyfikacji i zatwierdzania edukacji sformalizowanej i nieformalnej oraz z Europass (jednolitymi ramami europejskimi dla przejrzystości dyplomów, świadectw i kompetencji).

4.4 Podejście to powinno obowiązywać oczywiście także na etapie prób nad „paszportem młodzieżowym” Youthpass, którego rozpoczęcie Komisja planuje na rok 2006. W tym kontekście będą musiały zostać przewidziane odpowiednie środki proceduralne i gospodarcze.

4.5 Analogiczna procedura powinna zostać zastosowana w przypadku proponowanych przez Komisję działań, które z jednej strony mają zachęcić państwa członkowskie do zagwarantowania, w ramach modernizacji administracji pracy, większej przejrzystości i udostępnienia większej ilości informacji o możliwościach zatrudnienia i szkolenia zawodowego w celu wspierania mobilności, a z drugiej strony państwa członkowskie powinny znosić bariery dla mobilności. W tym kontekście

także przy ocenie i realizacji inicjatyw, takich jak Europejski Wolontariat, rozbudowa portali informacyjnych EURES (Europejski Portal Mobilności Zawodowej) i PLOTEUS (Portal o Możliwościach Kształcenia w Europie), można by, poprzez wysłuchanie opinii i propozycji organów władzy szczebla lokalnego, lepiej uwzględnić potrzeby młodzieży.

4.6 Konieczną koordynację krajowych systemów edukacyjnych w celu optymalnego zagwarantowania swobodnego przepływu osób i rozwoju systemów lokalnych można wspierać poprzez intensyfikację wymiany wiedzy i przykładów najlepszych praktyk. W szczególności, poprzez wspólnotowe wsparcie dla ponadnarodowego dialogu i ponadgranicznej współpracy, wspierane mogą być wysiłki poszczególnych państw członkowskich zmierzające do ustanowienia porównywalnych ram uznawania kształcenia nieformalnego i incydentalnego.

4.7 Dalszy rozwój uniwersytetów jako centrów wymiany wiedzy i centrów kultury młodzieży w Europie musi być wspierany poprzez bliską współpracę pomiędzy instytucjami wspólnotowymi a władzami lokalnymi i regionalnymi. Może to zostać osiągnięte, jeśli uniwersytety silniej zakorzenią się w lokalnym otoczeniu oraz jeśli szkoły wyższe dokładniej i systematycznie przyjmą zasady, metody i style partnerstwa.

5. Mobilność

5.1 Komitet Regionów **z zadowoleniem przyjmuje** fakt, iż dokument Komisji jest całkowicie zgodny ze wspólnotową polityką w zakresie swobodnego przepływu pracowników oraz mobilności studentów, nauczycieli oraz osób kształcących się, zwłaszcza młodych ludzi.

5.2 KR **daje** więc **wyraz** pełnego poparcia postawie Komisji dotyczącej mobilności młodzieży w Europie, zarówno w celach kształcenia, jak i w celach zawodowych.

5.3 W celu zwiększenia wiedzy o Europie i mechanizmach jej funkcjonowania, jak również w celu włączenia młodych ludzi w wydarzenia polityczne, Komitet **wzywa** europejskie instytucje do realizowania programu dla młodzieży, podobnego do programów Narodów Zjednoczonych, który zakłada udział uczniów szkół wyższych i uniwersytetów w prawdziwych symulacjach pracy europejskich instytucji (posiedzeniach plenarnych Parlamentu Europejskiego, posiedzeniach Rady itd.).

5.4 Mobilność młodzieży nie ogranicza już się tymczasem jedynie do mobilności w ramach UE, ale w coraz większym stopniu dotyczy także państw trzecich. Komitet **ma nadzieję**, że prowadzona będzie bliższa współpraca pomiędzy Komisją, państwami członkowskimi i władzami lokalnymi, także w celu promowania zaangażowania się młodych ludzi w wolontariat oraz międzynarodową solidarność. Priorytetowo powinna być traktowana mobilność ponad granicami. Populacja UE składa się z licznych mniejszości wywodzących się z obszarów bezpośredniego sąsiedztwa; należy więc wspierać ich mobilność i zacieśniać kontakty. W tym kontekście sieci organizacji pozarządowe z różnych państw członkowskich, działające w tym samym obszarze rozwoju, mogłyby stanowić pole doświadczalne dla działań wspierających podejmowanych w synergii pomiędzy szczeblem lokalnym, krajowym i wspólnotowym.

5.5 Komitet **wzywa** Komisję i państwa członkowskie do wspierania rozbudowy programów poszczególnych państw

członkowskich w dziedzinie nauki języków obcych, tak by młodzi pracownicy mogli brać udział w mobilności w ramach UE.

6. Godzenie życia zawodowego z życiem rodzinnym

6.1 KR **podkreśla** autonomię państw członkowskich w opracowywaniu polityk i metod służących ułatwianiu godzenia życia zawodowego z życiem rodzinnym.

6.2 Także w tym przypadku działania Komisji powinny mieć na celu wzmacnianie możliwości wymiany i integrowania zasobów informacji, wiedzy i doświadczenia władz lokalnych i regionalnych, i to nie tylko w wymienionych przez Komisję obszarach, ale także w dziedzinie wspierania i rozpowszechniania równości pomiędzy pokoleniami.

7. Udział i instrumenty zwiększania aktywnego obywatelstwa młodzieży

7.1 Zdaniem Komitetu w obszarze polityki dotyczącej młodzieży Komisja powinna wdrożyć zdecydowane i możliwie skuteczne środki dla dialogu i konsultowania z młodzieżą opracowywanych przez nią programów i inicjatyw, dzięki czemu można wypróbować innowacyjne metody.

7.2 Gminom — lub, w zależności od struktury terytorialnej każdego państwa członkowskiego, regionom — jako jednostkom najbliższym obywatelom oraz jako bezpośrednim partnerom kontaktowym dla młodzieży w odniesieniu do zagadnień udziału w życiu politycznym, społecznym i gospodarczym — musi zostać w tym procesie umożliwione kompleksowe i skuteczne wykonywanie swoich zadań. Procesowi konsultacji z administracją lokalną powinny towarzyszyć działania mające na celu:

- zintensyfikowanie wymiany doświadczeń pomiędzy decydentami i podmiotami polityki dotyczącej młodzieży na szczeblu lokalnych, także w celu ułatwienia wzajemnego zrozumienia;
- wspieranie budowy stabilnych sieci, wymiany i rozpowszechniania przykładów najlepszych praktyk, jak również wzajemnego wspierania się przy aktualizowaniu strategii, procedur i narzędzi wspierania uczestnictwa młodzieży. Dzięki dialogowi ponadnarodowemu możliwe jest wzmocnienie i ustabilizowanie doświadczeń oraz zmniejszenie ryzyka ich zbyt szybkiego puszczania w niepamięć;
- tworzenie środków i instrumentów ułatwiających uczestnictwo i umożliwiających realizację inicjatyw młodzieży, co pozwoliłoby jej na zaangażowanie się we własne projekty i działania.

7.3 Komitet **uważa**, że państwa członkowskie powinny propagować wśród młodzieży wiedzę o tym, jak uczestniczyć w społeczeństwie obywatelskim i korzystać z praw obywatelskich. Ponadto w programach szkolnych i edukacyjnych na stałe powinno się zawrzeć cel rozwijania poczucia odpowiedzialności, jaką każda jednostka musi ponosić w społeczeństwie demokratycznym, szczególnie w ramach swej społeczności. W związku z tym należy traktować szkoły i ośrodki edukacji średniej jako wspólną przestrzeń, mającą duże znaczenie dla włączania młodzieży w proces uczenia zasad demokracji.

7.4 Komitet **wyraża nadzieję**, że w celu osiągnięcia bardziej świadomego udziału w życiu politycznym wspierana będzie wymiana najlepszych praktyk w zakresie form uczestnictwa młodzieży na szczeblu lokalnym oraz inicjatyw wspierających mobilność i wiedzę o różnorodnych formach administracji lokalnej.

7.5 Komitet **zachęca** władze regionalne i lokalne do wspierania doświadczeń typu „rada młodzieży”, które należy uważać nie tylko za sposób uczestnictwa młodych ludzi i dialogu z nimi, ale także za prawdziwe ośrodki nauczania aktywnego obywatelstwa.

7.6 Komisja powinna jednakże — w celu wspierania procesów udziału na szczeblu lokalnym oraz aktywnego obywatelstwa poprzez dialog ponadnarodowy — wspierać wspólne ustanawianie konkretnych kryteriów i treści w odniesieniu do „uczestnictwa”: jakie procedury należy stosować, jaki powinien być zakres, kto powinien zostać uwzględniony, itd.?

7.7 Stowarzyszenia działających na szczeblu lokalnym organizacji młodzieżowych muszą zostać aktywnie włączone, aby wykluczyć lub zmniejszyć ryzyko, że w procesach konsultacji i uczestnictwa młodzieży faworyzowane będą wyłącznie „duże” organizacje krajowe. Rozsądne jest zatem bezpośrednie włączenie gmin, które opracowały modele dla planowania i kierowania politykami dotyczącymi młodzieży obejmującymi procesy konsultacji i dialogu.

7.8 Komitet **wyraża nadzieję**, że Komisja przy wdrażaniu zapowiadanych inicjatyw (kampanii „Na rzecz różnorodności — przeciwko dyskryminacji”; europejskiej inicjatywy dotyczącej promowania zdrowia dzieci i młodzieży; publicznych konsultacji na temat sportu w celu wzmocnienia jego walorów edukacyjnych i społecznych dla młodzieży) nie doceni podstawową rolę władz lokalnych i regionalnych, jaką mogłyby one odgrywać przy docieraniu do, informowaniu, uwrażliwianiu, motywowaniu i uaktywnianiu grup i jednostek.

7.9 **z zadowoleniem przyjmuje fakt**, że znaczna część odpowiedzialności za politykę dotyczącą młodzieży spoczywa na gminach i regionach Europy. Niezmiernie istotne jest, aby władze lokalne i regionalne były zaangażowane w kwestie edukacji, zatrudnienia oraz form spędzania wolnego czasu młodych ludzi.

8. Programy wspierające obszary polityki mające odniesienie do młodzieży

8.1 Komisja i instytucje wspólnotowe mogą odgrywać znaczącą rolę przy tworzeniu ram i instrumentów umożliwiających państwom członkowskim odpowiednie wykonywanie swoich praw. Wielowymiarowość, przekrojowość i wieloprzyczynowość problematyki związanej z młodzieżą sprawia, że na poszczególnych szczeblach instytucjonalnych, odpowiednio do kompetencji, konieczna jest szczegółowa znajomość zjawisk i procesów.

8.2 Komitet **zaleca** zatem inicjatywy mające na celu rozwój systemu koordynacji obserwatorów położenia młodzieży. Bazując na doświadczeniach zebranych podczas zajmowania się równie wielowymiarowymi i przekrojowymi tematami:

- należy unikać mnożenia systemów i platform informacyjnych;
- należy uzupełnić i połączyć ze sobą bazy danych istniejące już na szczeblu europejskim, dzięki czemu możliwe będzie przetwarzanie i wiązanie danych dotyczących młodzieży;
- zbierane w całej Europie i wspierane przez władze lokalne i regionalne najlepsze doświadczenia obserwatorów ds. młodzieży powinny w europejskiej sieci zostać przeanalizowane i uzupełnione;
- należy wspierać specjalizację lokalnych obserwatorów i unikać niepotrzebnego marnowania zasobów poprzez pokrywanie się zakresów kompetencji.

8.3 Komitet **zaleca** wspieranie rozpowszechniania europejskiej kultury polityki dotyczącej młodzieży za pomocą programów i akcji mających na celu uświadomienie, rozpowszechnienie i wymianę najlepszych praktyk oraz dalsze kształcenie podmiotów polityki dotyczącej młodzieży. Dzięki temu stworzona zostanie europejska przestrzeń dla wymiany doświadczeń dotyczących realizacji polityki młodzieżowej pomiędzy decydentami. Komitet oferuje Komisji w szczególności swój udział przy inicjowaniu kampanii informacyjnej na temat Europejskiego Paktu na rzecz Młodzieży.

8.4 Dla skuteczności polityki dotyczącej młodzieży ogromne znaczenia ma utworzenie procesów oceny skutków i wpływu środków polityki. Z uwagi na fakt, że nie ma trwałych i ogólnie uznawanych modeli polityki dotyczącej młodzieży, ocena taka umożliwi utrwalenie doświadczeń, zebranie przykładów edukacyjnych oraz stwarza zrozumiałe i powtarzalne wzory. Należy zachęcać przede wszystkim władze lokalne i regionalne do udziału w procesach oceny.

8.5 Przy opracowywaniu, organizacji i realizacji każdego programu czy każdego działania wzmocniona musi zostać rola regionów i lokalnych władz w sterowaniu polityką dotyczącą młodzieży a pomocniczość wertykalna musi zostać uzupełniona przez szczególnie ważną na szczeblu lokalnym pomocniczość horyzontalną. Przy realizacji każdego programu czy każdego działania w obszarze polityki dotyczącej młodzieży muszą być zatem wspierane i wykorzystywane doświadczenia partnerstwa skutecznego, wyważonego i reprezentatywnego.

8.6 Komitet **podkreśla** potrzebę włączenia problematyki młodzieży do głównego nurtu polityk europejskich. Także w dziedzinie kultury, gdzie częściowo już wcześniej została uznana pewna wartość dodana wynikająca z włączania zagadnień dotyczących młodzieży do głównego nurtu polityki, muszą zostać przewidziane odpowiednie środki i możliwości dla inicjatyw realizowanych przez młodzież dla młodzieży. Ponadto — także z uwagi na niebezpieczeństwo społecznego wykluczenia młodzieży — należy wskazać na znaczenie równości społecznej i równości szans pomiędzy pokoleniami.

8.7 Komitet **domaga się** uznania centralnego znaczenia władz terytorialnych dla przeprowadzenia i oceny programów „Młodzież” i „Europejski Wolontariat”. Zalecenie to dotyczy także programu „Młodzież w działaniu na okres 2007-2013”. Jedynie w ten sposób projekty mogą posiadać podstawy lokalne i tylko tak można zapewnić ich szerokie oddziaływanie na danym obszarze i efektywne włączenie w lokalną politykę.

8.8 Komitet **jest zdania**, że polityka dotycząca młodzieży oprócz zagadnień wymienionych w Europejskim Pakcie na rzecz Młodzieży powinna obejmować także te, które — nawet jeśli tylko pośrednio — przyczyniają się do osiągnięcia celów postawionych w pakcie. W szczególności warto, z uwagi na ich znaczenie, zwrócić uwagę na budownictwo mieszkaniowe (powiązane z polityką związaną z pracą, mobilnością i godzeniem życia rodzinnego i pracy zawodowej), podobne sektory wspierania rodziny oraz ułatwianie dostępu do kredytów. Należy zatem zachęcić państwa członkowskie do większych wysiłków przy wprowadzaniu skutecznych reform w tym dziedzinach.

8.9 Komitet **wzywa** ponadto Komisję do wspierania, zgodnie ze strategią lizbońską, środków w krajowych programach reform dążących do osiągnięcia następujących celów:

- rozbudowa działań mających na celu zwalczenie rosnącego ryzyka wykluczenia społecznego młodzieży, w szczególności poprzez wspieranie rozwoju inicjatyw na wszystkich szczeblach w celu poprawy dostępu *wszystkich młodych ludzi do wszystkich praw* (społecznych, politycznych i obywatelskich) oraz umożliwienie im pełnego ich wykonywania;
- wpieranie polityki na rzecz młodzieży w ramach krajowych programów reform i nadanie wysokiego priorytetu ich realizacji;
- wspieranie uzdolnionej młodzieży pochodzącej ze środowisk defaworyzowanych w osiąganiu najwyższych szczebli wykształcenia i unikaniu przedwczesnego kończenia edukacji;
- opracowanie odpowiednich środków osłonowych dotyczących rynku pracy dla młodzieży;
- wspieranie sztuki i kreatywności młodzieży poprzez wspieranie samozatrudnienia młodych w tych dziedzinach;
- wcielanie w życie specyficznych form wspierania udziału całej młodzieży, a szczególnie młodzieży o niskich dochodach, młodych bezrobotnych, młodzieży niepełnosprawnej,

młodzieży płci żeńskiej oraz młodych imigrantów w życiu społecznym i politycznym;

- wspieranie kulturowej, społecznej i zawodowej integracji młodzieży na obszarach wiejskich oraz obszarach defaworyzowanych;
- wspieranie wolontariatu młodzieży.

9. Środki finansowe

9.1 Komitet **stwierdza**, że — zgodnie ze złożonością omawianych problemów — dane Komisji dotyczące środków finansowych przewidzianych na realizację kroków w zakresie polityki na rzecz młodzieży nie są wystarczająco sprecyzowane.

9.2 Dlatego też **zaleca**, aby na kolejnych etapach przygotowywania dyrektyw unijnych systematycznie przekazywać określone fundusze europejskie, z uwagi na fakt, że takie ambitne i niezbędne projekty na rzecz młodzieży wymagają środków finansowych, których państwa członkowskie nie są w stanie same zapewnić. Wzywa na koniec Komisję do zwiększenia środków przewidzianych na polityki wspólnotowe dotyczące młodzieży.

9.3 Komitet **zaleca** ponadto dalsze wprowadzanie i rozbudowywanie środków mających na celu uproszczenie procedur administracyjnych, dzięki czemu programy będą łatwiej dostępne nie tylko dla władz lokalnych i regionalnych, ale także dla młodzieży i organizacji młodzieżowych. Można by dzięki temu zmniejszyć koszty, uprościć procesy i skrócić czas realizacji.

9.4 Komitet **ma nadzieję**, że zawarte w komunikacie wskazówki przełożą się na odpowiednio zdefiniowane i wyposażone w adekwatne środki programy. Mogłoby również zostać zapisane, by oprócz specyficznych programów („Młodzież” i „Wolontariat Europejski”) pewna część środków w każdym programie UE była przeznaczana na specyficzne środki dotyczące młodzieży.

Bruksela, dnia 16 lutego 2006 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Michel DELEBARRE

Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji dla Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „i2010 — Europejskie społeczeństwo informacyjne na rzecz wzrostu i zatrudnienia”

(2006/C 192/05)

KOMITET REGIONÓW,

UWZGLĘDNIAJĄC komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów „i2010 — Europejskie społeczeństwo informacyjne na rzecz wzrostu i zatrudnienia” (COM(2005) 229 końcowy);

UWZGLĘDNIAJĄC decyzję Komisji Europejskiej z dnia 1 czerwca 2005 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu w tej sprawie zgodnie z art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

UWZGLĘDNIAJĄC decyzję Prezydium z 12 kwietnia 2005 r., powierzającą opracowanie opinii na ten temat Komisji ds. Kultury i Edukacji;

UWZGLĘDNIAJĄC strategię lizbońską dążącą do uczynienia do 2010 r. z Unii Europejskiej „najbardziej konkurencyjnej i dynamicznej oraz opartej na wiedzy gospodarki na świecie, zdolnej do zrównoważonego wzrostu gospodarczego, z większą liczbą lepszych miejsc pracy, o większej spójności społecznej”;

UWZGLĘDNIAJĄC apel skierowany przez Radę Europejską zgromadzoną w Brukseli w dniach 22 — 23 marca 2005 r. do Komisji, by ta bezzwłocznie nadała nową dynamikę strategii lizbońskiej, koncentrując działania z nią związane na wzroście i zatrudnieniu ⁽¹⁾;

UWZGLĘDNIAJĄC konkluzje prezydencji z Rady Europejskiej w Brukseli w dniach 22 — 23 marca 2005 r., według których „istnieje konieczność stworzenia w pełni globalnego społeczeństwa informacyjnego opartego na powszechnym stosowaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych w usługach publicznych, MŚP i gospodarstwach domowych. W tym celu inicjatywa i2010 położy nacisk na badania i innowacje w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych, rozwój przemysłu opartego na technologiach informacyjnych, bezpieczeństwo sieci i informacji, jak również spójność i interoperacyjność celem stworzenia przestrzeni informacyjnej bez granic.” ⁽²⁾;

UWZGLĘDNIAJĄC swoją opinię w sprawie komunikatu Komisji „Plan Działania 2005: e-Europa — aktualizacja” (CdR 193/2004 fin) ⁽³⁾;

UWZGLĘDNIAJĄC swoją opinię w sprawie komunikatu Komisji „Szybkie łącza dla Europy: krajowe strategie łącz szerokopasmowych” (CdR 257/2004 fin) ⁽⁴⁾;

UWZGLĘDNIAJĄC swoją opinię w sprawie przyszłych uregulowań europejskiej polityki audiowizualnej (CdR 67/2004 fin) ⁽⁵⁾;

UWZGLĘDNIAJĄC swoją opinię w sprawie komunikatu Komisji „Nauka i technologia — kluczowe dziedziny dla przyszłości Europy — Kierunki polityki wspierania badań naukowych w Unii” (CdR 194/2004 fin) ⁽⁶⁾;

UWZGLĘDNIAJĄC swoją opinię perspektywiczną w sprawie roli uniwersytetów w rozwoju lokalnym i regionalnym w kontekście Europy opartej na wiedzy (CdR 89/2003 fin) ⁽⁷⁾;

⁽¹⁾ Konkluzje prezydencji, Rada Europejska w Brukseli, 22-23 marca, 7619/1/05 REV1, punkt 8, <http://ue.eu.int/docCenter.asp>.

⁽²⁾ Konkluzje prezydencji, Rada Europejska w Brukseli, 22-23 marca, 7619/1/05 REV1, punkt 18, <http://ue.eu.int/docCenter.asp>.

⁽³⁾ Dz.U. C 71 z 22.03.05 r., str. 59.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 71 z 22.03.05 r., str. 55.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 318 z 22.12.2004 r., str. 27.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 71 z 12.3.2005 r., str. 22.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 73 z 23.3.2005 r., str. 55.

UWZGLĘDNIAJĄC swoją opinię (CdR 252/2005 rev. 2) przyjętą dnia 7 grudnia 2005 r. przez Komisję ds. Kultury i Edukacji (sprawozdawca: **Théodoros GEORGAKIS burmistrz Ilioupoli**, (EL/PSE)),

A TAKŻE MAJĄC NA UWADZE, CO NASTĘPUJE:

1. technologie informacyjne i komunikacyjne (ICT) mogą w znacznym stopniu przyczynić się, bezpośrednio i pośrednio, do realizacji celów strategii lizbońskiej,
2. ambitne, szerokopasmowe połączenia oparte na równych prawach i na dostępie cyfrowym bez dyskryminacji w ramach infrastruktury informacyjnej na skalę europejską powinny odgrywać istotną rolę w łączeniu całej Europy, państw członkowskich UE oraz wszystkich przyszłych krajów kandydujących, miast, gmin wiejskich, przedsiębiorstw i obywateli,
3. istotne są inwestycje w badania i innowacyjność; w związku z tym należy je zwiększyć, tak aby sektor ICT nadal przyczyniał się do wzrostu i zatrudnienia,
4. szczególną wagę ma stworzenie skutecznej i nowoczesnej struktury informacyjnej dla nowych i już istniejących przedsiębiorstw, a także dla odnowionych służb publicznych,
5. równość szans w dziedzinie społeczeństwa informacyjnego powinna znaleźć się wśród praw obywateli europejskich w zakresie dostępu do sieci i usług, niezależnie od kategorii użytkownika, statusu społecznego i położenia geograficznego,
6. infrastruktury informacyjne powinny być planowane i zarządzane w taki sam sposób jak dystrybucja wody i elektryczności,

przyjął na swojej 63. sesji plenarnej w dniach 15 — 16 lutego 2006 r. (posiedzenie z dnia 16 lutego r.) następującą opinię:

1. Stanowisko Komitetu Regionów

Uwagi ogólne

Komitet Regionów

1.1 **docenia** syntetyczny i jasny charakter analizy i wniosków Komisji zawartych w komunikacie „i2010 — Europejskie społeczeństwo informacyjne na rzecz wzrostu i zatrudnienia”,

1.2 **podpisuje się pod** stwierdzeniem, że wiedza, badania i innowacyjność są siłą napędową trwałego wzrostu,

1.3 **zdecydowanie popiera** ideę, że jednym z głównych zadań powinno być budowanie społeczeństwa informacyjnego wolnego od wykluczenia;

1.4 **potwierdza** tezę, według której ICT są czynnikiem napędzającym wzrost i zatrudnienie, na co wskazują szczególnie wskaźniki statystyczne wykazujące, że technologiom tym można przypisać 25 % wzrostu PKB w Unii Europejskiej i 40 % wzrostu wydajności,

1.5 **zauważa**, że szybko postępuje cyfrowa konwergencja usług, sieci, urzędów i mediów, co powoduje poszerzenie kanałów dostępu obywateli do bogactw świata cyfrowego,

1.6 **zwraca uwagę**, że konwergencja społeczna i prawne określenie ram organizacyjnych ułatwi osiągnięcie konwergencji cyfrowej,

1.7 **popiera** strategię i2010 dla społeczeństwa informacyjnego oraz główne kierunki i priorytety tych działań,

1.8 **przyznaje**, że strategia i2010 służy sprawie otwartej i konkurencyjnej gospodarki cyfrowej i że zawiera ona troskę o jakość i o zapobieganie wykluczeniu społecznemu,

1.9 **podkreśla** wagę trzech priorytetów określonych w strategii i2010 i popiera:

- ukończenie jednolitej europejskiej przestrzeni informacyjnej,
- wzmocnienie innowacji i inwestycji w badania,
- stworzenie integracyjnego europejskiego społeczeństwa informacyjnego wolnego od wykluczenia społecznego i stawiającego na pierwszym miejscu lepszy poziom usług publicznych i jakość życia,

1.10 **wyraża przekonanie**, że inicjatywa i2010 przyczyni się do poprawy jakości życia obywateli i, ogólnie, społeczeństwa.

W odniesieniu do jednolitej europejskiej przestrzeni informacyjnej,

Komitet Regionów

1.11 **popiera** aktywne podejście w polityce Komisji Europejskiej, gdyż uważa, że sektor ICT w Unii Europejskiej posiada olbrzymi potencjał, który należy wykorzystać; jednolity rynek europejski o jednolitych zasadach w każdym Państwie, oferuje przedsiębiorstwom szczególnie korzystne warunki,

1.12 **podkreśla** konieczność uznania i wyraźnego stwierdzenia roli szczebla regionalnego i lokalnego w realizacji strategii i2010.

1.13 **z satysfakcją odnotowuje** wysiłki czynione celem podjęcia wielkich wyzwań, zaznaczając jednocześnie, że osiągnięte wyniki będą oceniane głównie na podstawie proponowanych planów działań,

1.14 **podkreśla**, że dla wzrostu szybkości usług szerokopasmowych na terenach opóźnionych cywilizacyjnie i z problemami strukturalnymi konieczne są znaczące środki z funduszy strukturalnych, natomiast dla zapewnienia bogactwa materiałów cyfrowych, interoperacyjności i bezpieczeństwa wymiany danych trzeba przeznaczyć znaczne środki z programów badań i rozwoju;

1.15 **uważa**, że dostęp do sieci szerokopasmowych wysokiej jakości po przystępnych cenach jest jednym z głównych parametrów określających jakość usług dla obywateli, w szczególności poprzez poprawę jakości usług oferowanych przez lokalne władze, ułatwiając jednocześnie małym i średnim przedsiębiorstwom rozpowszechnianie ich produktów; Można oczekiwać w szczególności, że regiony oddalone od centrum, szczególnie regiony peryferyjne osiągną znaczne korzyści z szerszego i szybszego dostępu do usług szerokopasmowych;

1.16 **zwraca uwagę** na szczególne zainteresowanie społeczne kwestiami ochrony konsumentów i danych osobowych, co trzeba będzie wziąć pod uwagę w trakcie przygotowywania strategii i zasad działania rynku ICT,

1.17 **wyraża** w związku z tym **przekonanie**, że nowe usługi i zastosowania w dziedzinie ICT muszą być w każdym wypadku zgodne z zasadami ochrony danych i jednocześnie zapewniać konsumentom stałą możliwość kontroli nad tym, w jaki sposób ich dane osobowe są przetwarzane; „uświadomieniu wszystkim potrzeby stosowania środków ochronnych”, które jest jedną z propozycji zawartych w komunikacie ⁽⁸⁾, powinny towarzyszyć solidniejsze gwarancje,

1.18 **kładzie szczególny nacisk** na bezpieczeństwo wymiany danych, na walkę z nielegalnymi i szkodliwymi treściami w sieci oraz na konieczność zapewnienia przez UE usług i komunikacji wysokiej jakości po przystępnych cenach, gwarantujących spójność terytorialną na całym obszarze UE, ze szczególnym uwzględnieniem regionów oddalonych od centrum i regionów peryferyjnych;

1.19 **uważa**, że zawartość pojawiających się nowych usług i mediów cyfrowych nie powinna podlegać jedynie kryteriom ekonomicznym, lecz że powinna ona zależeć od potrzeb społecznych i kulturalnych,

1.20 **wzywa** do utworzenia parków naukowych i stworzenia odpowiednich ram dla inwestycji dokonywanych przez małe i średnie przedsiębiorstwa.

W odniesieniu do innowacji i inwestycji w badania,

Komitety Regionów

1.21 **zdecydowanie popiera** działania zalecane przez Komisję Europejską celem podniesienia intensywności i jakości badań w zakresie ICT prowadzonych w Europie; należy jednak zagwarantować-przetworzenie zdobytej wiedzy celem konkretnego spożytkowania osiągniętych wyników tak, by korzystał z nich cały przemysł europejski, oraz by postęp w osiągnięciu celów lizbońskich był widoczny we wszystkich regionach;

⁽⁸⁾ Str. 6 komunikatu.

1.22 **uważa**, że konieczne jest przyznanie badaniom wysokiego budżetu na okres 2007 — 2013, „nawet jeśli pozostałe części składowe planów budżetowych [na ten okres] uległyby zmianie” ⁽⁹⁾,

1.23 **zauważa**, że choć przekształcenie wyników badań w konkretne produkty stanowi podstawowe zadanie w każdej gospodarce i w odniesieniu do każdej technologii, to należy starannie uwzględnić specyfikę sektora ICT; Konieczność ta wynika głównie z faktu, że nowe technologie oparte na ICT mają wpływ na funkcjonowanie samorządów lokalnych i regionalnych (administracja elektroniczna) oraz na sposób, w jaki organizują one swe zadania i w jaki się z nich wywiązują (w świadczeniu różnorodnych usług dla osób, we współzależności z dziedzictwem kulturalnym i przyrodniczym, we współzależności z zarządzaniem lokalnymi sieciami i infrastrukturami transportu, nauki z zastosowaniem technologii cyfrowych, świadczeń lekarskich *on-line*, telepracy itp.).

1.24 **przypomina**, że ICT są podstawowym elementem lepszej koordynacji i współpracy na różnych polach między administracją publiczną na szczeblach: lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim, a także między nimi a obywatelami i podmiotami prywatnymi w Europie; poza tym ICT stwarzają oczywistą sposobność poprawy jakości usług publicznych.

W odniesieniu do stworzenia integracyjnego społeczeństwa informacyjnego, wolnego od wykluczenia społecznego i stawiającego na pierwszym miejscu lepszy poziom usług publicznych i jakość życia,

Komitety Regionów

1.25 **podkreśla** konieczność zachowania równowagi między pozytywnymi skutkami gospodarczymi ICT, a ewentualnymi konsekwencjami społecznymi, prawnymi i kulturalnymi ich wprowadzania w życie obywateli europejskich; wynika stąd konieczność łączenia strategii w dziedzinie tych technologii z politykami dotyczącymi wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, młodzieży i edukacji;

1.26 **zgadza się** z opinią, że ICT mogą przyczynić się do podniesienia jakości życia, i że ich upowszechnienie może poprawić świadczone obecnie usługi w zakresie zdrowia oraz ułatwić tworzenie nowych, co w rezultacie ogólnie polepszy stan zdrowia obywateli i ułatwi im dostęp do usług publicznego;

1.27 **wychodzi z założenia**, że zastosowanie ICT jako nowej „techniki kulturalnej”, uzupełniającej czytanie i pisanie, może doprowadzić do spadku wartości tradycyjnych źródeł i kanałów informacji (gazety, korespondencja); jeśli chcemy zachować te podstawowe kompetencje, trzeba będzie zadbać, by uczenie się przy pomocy ICT stanowiło uzupełnienie klasycznych sposobów komunikacji, a nie by je zastępowało,

1.28 **kładzie szczególny nacisk** na konieczność poszanowania różnorodności kulturalnej i językowej; fakt, że sektor ICT używa jednego tylko dominującego języka ⁽¹⁰⁾ nie może stanąć na drodze konieczności udostępnienia obywatelom poszczególnych usług w innych językach i poszanowania wielości kultur i języków,

⁽⁹⁾ CdR 194/2004, punkt 1.6 (opinia Komitetu Regionów w sprawie przyszłości europejskich badań naukowych; sprawozdawca: Jyrki Myllyvirta).

⁽¹⁰⁾ Ocenia się, że 80 % zawartości sieci światowej powstało w języku angielskim (źródło: www.englishenglish.com).

1.29 **zauważa**, że niezbędne jest dokonanie cyfrowego zapisu pisemnego dziedzictwa europejskiego celem zachowania go dla przyszłych pokoleń; operacji tej należy dokonać w stosunku do wszystkich języków, regionów i państw Europy,

1.30 **podkreśla**, że korzystanie z ICT powinno łączyć się ze znacznym wzrostem produktywności oraz konkurencyjności, co oznacza duże korzyści dla społeczeństwa;

1.31 **popiera** trzy priorytety określone dla ICT: potrzeby starzejącego się społeczeństwa, bezpieczny i czysty transport oraz różnorodność kulturowa i językowa.

1.32 **kładzie nacisk** na użycie ICT jako „instrumentu społecznego”. W związku z tym konieczne jest powiązanie strategii w dziedzinie ICT ze wspólnotową polityką społeczną.

1.33 **opowiada się za** tworzeniem wirtualnych bibliotek i muzeów o cyfrowej zawartości, poświęconych dziedzictwu historycznemu oraz kulturalnemu i ogólnie dostępnych,

1.34 **jest zwolennikiem** promowania dialogu cyfrowego (teledoradztwo), mającego na celu dzielenie się propozycjami, punktami widzenia, pomysłami, uwagami i dobrymi praktykami między krajami, regionami i, ogólnie, podmiotami społeczeństwa obywatelskiego.

2. Zalecenia Komitetu Regionów Komitet Regionów

Komitet Regionów

2.1 **sugeruje** Komisji i państwom członkowskim, by w problematyce i2010 położyły szczególny akcent i umieściły wśród pierwszoplanowych priorytetów decentralizację i zarządzanie

- politykami,
- planami działania,
- środkami finansowymi

z korzyścią dla samorządów lokalnych i regionalnych, celem stworzenia infrastruktury i usług wspierających rozwój i jakość życia obywateli w regionach,

2.2 **zaleca** Komisji, by podjęła wysiłki celem opracowania i stosowania wskaźników dostarczających porównywalnych

obrazów i oceny rozpowszechniania i używania ICT w regionach celem stałego wyciągania pożytecznych i niezbędnych wniosków, tak by umożliwić przyjęcie działań na rzecz konwergencji społeczno-gospodarczej i technologicznej regionów,

2.3 **wyraża życzenie** zapoznania się z wynikami i wnioskami raportu na temat strategii i2010, który w pewnym momencie ma zostać opublikowany, oraz wypowiedzenia się na ich temat,

2.4 **radzi** Komisji, by w trakcie opracowywania planów działania uwzględniła fakt, że znaczna część przemian w omawianej dziedzinie pochodzi z sektora gier, co zmusza do przyznania odpowiedniej wagi kwestii jakości tych przemian i ich skutków dla społeczeństwa, a w szczególności młodego pokolenia,

2.5 **domaga się** od Komisji całkowitego włączenia go do inicjatyw, których celem będzie rewizja i dostosowanie przyjętej i wdrażanej strategii;

2.6 **informuje** Komisję o zamiarze wszczęcia dodatkowych procedur skierowanych do państw członkowskich, aby skutecznie wspomagały one inicjatywę i2010 i przystosowały ich krajowe plany reform, w tym w dziedzinie ICT, głównie celem wspierania regionów, a zwłaszcza i regionów oddalonych od centrum, regionów peryferyjnych, wiejskich oraz społeczności wyspiarskich, którym społeczno-ekonomiczne korzyści płynące z rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych przynieść mogą najwięcej pożytku.

2.7 **sugeruje** Komisji, by poświęciła szczególną uwagę regionom o najniższym poziomie rozwoju gospodarczego tak, by mogły one skorzystać z możliwości rzeczywistej konwergencji stwarzanych przez ICT i uniknęły zagrożenia wykluczeniem, jakie technologie te niosą ze sobą dla tych, którzy nie mają do nich dostępu.

Podsumowując, Komitet Regionów **uważa i podkreśla**, że konieczne jest bezkonfliktowe rozwijanie i utrzymywanie stałego dialogu na temat strategii „i2010 — Europejskie społeczeństwo informacyjne na rzecz wzrostu i zatrudnienia”. Konieczność ta wynika z szybkości przemian technologicznych i z potrzeb, jakie one stale wywołują.

Bruksela, 16 lutego 2006 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Michel DELEBARRE

Opinia Komitetu Regionów w sprawie

komunikatu Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego: „Program haski: dziesięć priorytetów na najbliższe pięć lat — Partnerstwo na rzecz odnowy europejskiej w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości”

komunikatu Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego ustanawiającego program ramowy „Bezpieczeństwo i ochrona wolności” na lata 2007-2013; wniosków dotyczących decyzji Rady ustanawiających na lata 2007-2013 programy szczegółowe „Zapobieganie aktom terrorystycznym, gotowość i zarządzanie skutkami” „Zapobieganie i zwalczanie przestępczości” jako części programu ogólnego „Bezpieczeństwo i ochrona wolności”

komunikatu Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego ustanawiającego na lata 2007-2013 program ramowy „Prawa podstawowe i sprawiedliwość”; wniosków dotyczących decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiających na lata 2007-2013 programy szczegółowe „Walka z przemocą (Daphne) oraz profilaktyka i informacja antynarkotykowa” „Prawa podstawowe i obywatelstwo” „Wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych” „Wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych” jako części programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość”

(2006/C 192/06)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego z dnia 10 maja 2005 r. „Program haski: dziesięć priorytetów na najbliższe pięć lat — Partnerstwo na rzecz odnowy europejskiej w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości”, COM(2005) 184 końcowy;

uwzględniając komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego ustanawiający na lata 2007-2013 program ramowy „Prawa podstawowe i sprawiedliwość”; wnioski dotyczące decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające na lata 2007-2013 programy szczegółowe „Walka z przemocą (Daphne) oraz profilaktyka i informacja antynarkotykowa”, „Prawa podstawowe i obywatelstwo”, „Wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych”, „Wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych” jako części programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość”, COM(2005) 122 końcowy — 2005/0037 (COD) — 2005/0038(CNS) — 2005/0039 (CNS) — 2005/0040 (COD);

uwzględniając komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego ustanawiający program ramowy „Bezpieczeństwo i ochrona wolności” na lata 2007-2013; wnioski dotyczące decyzji Rady ustanawiających na okres 2007-2013 programy szczegółowe „Zapobieganie aktom terrorystycznym, gotowość i zarządzanie skutkami” oraz „Zapobieganie i zwalczanie przestępczości” jako części programu ogólnego „Bezpieczeństwo i ochrona wolności”, COM(2005) 124 końcowy — 2005/0034 (CNS) — 2005/0035 (CNS);

uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z dnia 10 maja 2005 r. o zasięgnięciu w tych sprawach opinii Komitetu, zgodnie z art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

uwzględniając decyzję swojego Prezydium z dnia 12 kwietnia 2005 r. o powierzeniu Komisji ds. Konstytucyjnych i Sprawowania Rządów w Europie przygotowania opinii w tej sprawie;

uwzględniając swoją opinię w sprawie „UE jako przestrzeń wolności, sprawiedliwości i bezpieczeństwa: rola samorządów lokalnych i regionalnych we wdrażaniu programu haskiego” (CdR 223/2004 fin (1));

uwzględniając swoją opinię z dnia 12 października 2005 r. w sprawie komunikatów Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego: „Zapobieganie, przygotowanie oraz odpowiedź na ataki terrorystyczne”, „Zapobieganie i zwalczanie finansowania terroryzmu poprzez środki mające na celu usprawnienie wymiany informacji, zwiększenie przejrzystości i wykrywalności transakcji finansowych”, „Gotowość i radzenie sobie z konsekwencjami w walce z terroryzmem” oraz „Ochrona infrastruktury strategicznej w walce z terroryzmem” (CdR 465/2004 fin);

(1) Dz.U. C 231 z 20.9.2005, str. 83.

uwzględniając projekt opinii (CdR 122/2005 rev.) przyjęty dnia 12 grudnia 2005 r. przez Komisję ds. Konstytucyjnych i Sprawowania Rządów w Europie (sprawozdawca: **Ivo OPSTELTEN**, burmistrz Rotterdamu);

a także mając na uwadze co następuje:

- 1) Stopień, w jakim odniesie sukces polityka UE w zakresie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, będzie miał decydujące znaczenie dla oceny obywateli europejskich w zakresie wartości dodanej Unii Europejskiej.
- 2) W większości państw członkowskich samorządy lokalne i regionalne posiadają kompetencje w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa, jak też często są (współ)odpowiedzialne za podejmowanie problemów społecznych mogących prowadzić do osłabienia poczucia bezpieczeństwa.
- 3) Efektywność i skuteczność polityki Unii Europejskiej w zakresie bezpieczeństwa, wolności i sprawiedliwości jest w wielu aspektach, takich jak obywatelstwo, zarządzanie sytuacjami kryzysowymi, zwalczanie terroryzmu, integracja, wymiana informacji czy walka z przestępczością zorganizowaną, w dużym stopniu współzależna od sposobu, w jaki samorządy lokalne i regionalne wypełniają swoje obowiązki w tym zakresie.
- 4) Kluczowa rola samorządów lokalnych i regionalnych w zakresie tychże aspektów polityki bezpieczeństwa nie doczekała się jeszcze należnego uznania i sprawiedliwej oceny na szczeblu europejskim.
- 5) Uznanie roli samorządów lokalnych i regionalnych na szczeblu unijnym powinno w szczególności umożliwić powstanie i stymulowanie odpowiednich do tego celu warunków na podstawie jasnego spojrzenia na efektywny i zrównoważony podział uprawnień w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości między Radą Europejską i Komisją z jednej strony a organami krajowymi z drugiej strony, w połączeniu z aktywną postawą i inicjatywą samych organów lokalnych i regionalnych, czy to w ramach Komitetu Regionów, czy poza nim,

na 63. sesji plenarnej w dniach 15-16 lutego 2006 r. (posiedzenie z dnia 16 lutego) przyjął następującą opinię:

1. Stanowisko Komitetu Regionów

Komitet Regionów

1.1 **wyraża uznanie** dla sposobu, w jaki Komisja podjęła się rozwinięcia programu haskiego. Obszerna lista środków i działań zawarta w programie działań COM(2005) 184 oraz w programach ramowych COM(2005)124 i COM(2005)122 świadczą o woli i determinacji wzmocnienia wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w Europie;

1.2 **jest zdania**, że kwestie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości słusznie zostały uznane za wysoce priorytetowe w Unii Europejskiej. Kwestie te leżą rzeczywiście na sercu obywatelom UE. Debata na temat traktatu konstytucyjnego ukazała, że wielu obywateli jest niezadowolonych z wyników Unii Europejskiej. Prowadzona dotychczas polityka mająca na celu przywrócenie więzi między Europą a jej obywatelami nie przyniosła spodziewanych rezultatów. Samorządy terytorialne, działające najbliżej obywateli, zauważają w bezpośrednim kontakcie, że coraz częściej odwracają się oni od Unii Europejskiej;

1.3 **jest zdania**, że unikalną szansę na odzyskanie poparcia obywateli stanowi odnowa i modernizacja europejskiej polityki wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Niech obywatele zobaczą, że Unia wnosi istotny, konkretny wkład w poprawę bezpieczeństwa ich najbliższego otoczenia oraz w ochronę ich swobód i praw;

1.4 **zaznacza**, że odnowa i modernizacja polityki w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości wymaga jednak uznania kluczowej roli samorządów lokalnych i regionalnych. W tej kwestii stwierdza, że obecna polityka dopuszcza się istotnego zaniedbania polegającego na przywiązaniu dużej wagi do roli organów szczebla krajowego. Te zaś nie mogą rozwiązać wielu problemów bez udziału samorządów lokalnych i regionalnych. Samorządy lokalne i regionalne znajdują się często na pierwszej linii: to one pierwsze reagują (zarówno jeśli chodzi o zarządzanie, jak i działania operacyjne) na katastrofalne w skutkach zamachy terrorystyczne, pandemie, klęski naturalne, eksplozje czy pożary w kompleksach przemysłowych, przerwy w dopływie energii elektrycznej, katastrofy podczas wielkich wydarzeń i imprez itp. Samorządy lokalne i regionalne działają także na pierwszej linii w zakresie np. ograniczania zakłóceń porządku publicznego, zwalczania przestępczości i przemocy na ulicach, wspierania skutecznej integracji nowych obywateli europejskich czy podejmowania środków zapobiegających groźbie radykalizacji w dowolnej dziedzinie życia;

1.5 **jest zdania**, że Unia Europejska — wszystkie państwa członkowskie razem — i samorządy lokalne i regionalne *potrzebują się wzajemnie*, żeby osiągnąć widoczną i zauważalną dla obywateli poprawę na polu wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. W dzisiejszej polityce UE w niewystarczającym stopniu uwzględnia się tę zależność. Już teraz można zatem stwierdzić, że jeśli polityka ta będzie nadal realizowana jak ma to miejsce obecnie, będzie ona *nie dość efektywna*. Pierwsza linia nie otrzymuje wystarczającego wsparcia i jest niewystarczająco angażowana w działania strategiczne. Brakuje także zrozumienia faktu, że w przypadku wielu problemów z dziedziny wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości odpowiednie i skuteczne zaangażowanie wspomaganej pierwszej linii może już wystarczyć do ich rozwiązania;

1.6 **uważa**, że odnowa i modernizacja muszą także być realizowane dzięki bardziej usystematyzowanej i ustrukturyzowanej wizji polityki europejskiej w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Obszerna, załączona do programu działań, lista różnorodnych i, na pierwszy rzut oka, niezwiązanych ze sobą środków i działań nie sprzyja przejrzystości, jasności i wykonalności tej polityki. Znamienne jest, że nie wszystkie punkty programu haskiego zostały ujęte w programie działań oraz że program działań zawiera nowe punkty, nieistniejące w programie haskim. Do tego przyjęte do tej pory ramowe programy finansowe nie pokrywają całości programu działań;

1.7 **wzywa** do połączenia sił, aby podjąć poważne problemy w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Wśród obywateli, przedsiębiorstw, organizacji, instytucji, rządzących i (demokratycznie wybranych) przedstawicieli na wszystkich szczeblach silne jest poczucie naglącej potrzeby działania w tym zakresie. Nie wystarcza już mniej lub bardziej formalna wymiana opinii. Konieczne jest zdecydowane podejście, pozbawione biurokratycznych przeszkód. Poniżej Komitet przedstawia szereg konkretnych propozycji, które mogą stanowić punkt wyjścia dla takiego podejścia.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

Ogólne zalecenia dotyczące rozwoju i wdrażania unijnej polityki w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości

Komitet Regionów

2.1 **uważa**, że w najbliższych latach treść programu działania służącego za podstawę realizacji programu haskiego powinna zostać zmodyfikowana zgodnie z zaleceniami jego opinii. Komisja sama konkluduje już w omawianym programie działania, że zważywszy na polityczny charakter dziedziny wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, musi istnieć możliwość dostosowania programu działania tam, gdzie to konieczne. Na koniec 2006 r. przewidziano śródkresowy przegląd programu. Trzeba zadbać o to, by w tekstach podsumowujących przegląd jednoznacznie wyjaśniono, w jaki sposób wzmocniona została pozycja samorządów lokalnych i regionalnych w zakresie wspomnianej polityki;

2.2 **popiera** pomysł, że należałoby wspierać takie dostosowanie programów ramowych, aby:

- ustanowiono zasadę, zgodnie z którą częścią środków finansowych na realizację programu działania dysponowałyby samorządy lokalne i regionalne;
- nie było żadnej wątpliwości co do tego, że inicjatywy samorządów lokalnych i regionalnych o potencjalnym oddziaływaniu na skalę ogólnoeuropejską faktycznie mogą otrzymywać wsparcie. W tym celu trzeba by wyjaśnić lub uzupełnić artykuł 4 omawianych programów. Mówiąc o oddziaływaniu na skalę europejską, ma się tutaj na myśli istotne konsekwencje dla polityki w zakresie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w kilku państwach członkowskich. Problemy związane z kwestią bezpieczeństwa,

ich przyczyny i rozwiązania nie są przecież takie same we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej;

- do wsparcia kwalifikowały się również działania samorządów lokalnych i regionalnych o zakresie wykraczającym poza przedmiot jednego programu składowego, a zatem faktycznie łączące w sobie tematy różnych programów składowych; weźmy dla przykładu (między)miejskie programy zmierzające do przeciwdziałania przemocy, zwalczania przestępczości zorganizowanej, ulepszenia wymiany informacji i łączenia baz danych, zapobiegania groźbie radykalizacji itd. Należy zadbać o to, by inicjatywy takie mogły być przedstawiane w jednym biurze i były rozpatrywane w ramach jednej kompleksowej procedury decyzyjnej;

2.3 **stwierdza**, że omawiane programy ramowe są opisane w tekstach objaśniających jako znaczne uproszczenie systemu planowania wydatków i finansowania. Z perspektywy Brukseli z pewnością tak właśnie może się wydawać; z perspektywy samorządów lokalnych i regionalnych system ten w obecnej formie jest jednak zbyt skomplikowany i niedostosowany do praktycznych potrzeb;

2.4 **proponuje**, aby przy okazji śródkresowego przeglądu programu działań dla każdego państwa członkowskiego sporządzony został ogólny raport dotyczący znaczenia programu haskiego i programu działania dla samorządów lokalnych i regionalnych danego państwa. Należy przy tym znaleźć odpowiedzi (także) na następujące pytania:

- W jaki sposób samorządy lokalne i regionalne są czynnie zaangażowane w przygotowywanie europejskiej polityki w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości?
- W jaki sposób samorządy lokalne i regionalne są czynnie zaangażowane w zapewnienie skutecznej realizacji europejskiej polityki w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości?
- W jaki sposób można udoskonalić czynne zaangażowanie samorządów lokalnych i regionalnych w przygotowanie i realizację europejskiej polityki w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości na terenie danego państwa członkowskiego?
- W jakim stopniu samorządy lokalne i regionalne korzystają ze wsparcia, koordynacji, informacji itp. zapewnianych przez Unię w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, np. poprzez czerpanie z istniejących najlepszych praktyk lub też rozwijanie najlepszych praktyk w ramach współpracy?

2.5 **życzy sobie**, żeby zadbano o to, by samorządy lokalne i regionalne w różnych państwach członkowskich zostały włączone w przygotowanie wspomnianych raportów. Posłużyłyby one za podstawę w opracowaniu ogólnoeuropejskiego modelu. W roku 2006 lub 2007 należałoby zorganizować obrady okrągłego stołu, podczas których Komisja oraz przedstawiciele państw członkowskich i Komitetu Regionów — wspierani w miarę możliwości przez specjalistów i zainteresowane organizacje sieciowe — omówiliby ten model i przygotowali stosowne konkluzje i zalecenia;

2.6 **wnioskuje o** umożliwienie jego członkom opracowania w latach 2006-2007, we współpracy z Komisją, programu działania w zakresie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, który proponowałby samorządom lokalnym i regionalnym zainteresowanym udziałem w nim konkretne cele mogące wnieść wkład w zwiększenie skuteczności europejskiej polityki w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości (także dzięki korzyściom, jakie tego rodzaju działania przyniosą innym samorządom). Cele te mogłyby w każdym razie dotyczyć:

- rozwijania i udostępniania najlepszych praktyk, np. dotyczących zarządzania sytuacjami kryzysowymi, zwalczania terroryzmu, integracji, przeciwdziałania groźbie radykalizacji, działań administracyjnych wymierzonych przeciwko przestępczości zorganizowanej;
- wymiany informacji i organizowania sieci wspierających;
- organizowania przekazu wiedzy, zapewniania jakości i programów kształcenia;

2.7 **uważa, że należy położyć nacisk** na konieczność podejmowania przez samorządy lokalne i regionalne (wspólnych) inicjatyw, co umocniłoby ich pozycję w ramach europejskiej polityki w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, celem zwiększenia jej ogólnej skuteczności;

2.8 **domaga się**, by wzmocnić stopień poinformowania samorządów lokalnych i regionalnych w zakresie unijnej polityki w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Wiele informacji już istnieje, ale trudno jest je znaleźć lub nie są wystarczająco łatwo dostępne. Obecne strumienie informacji nie docierają do tych osób w samorządach lokalnych i regionalnych, które mają mgliste lub żadne pojęcie o znaczeniu działań Unii Europejskiej w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości (a aktualnie dotyczy to prawdopodobnie jeszcze sporej grupy). Należy więc, przy udziale Komitetu, zbadać następujące możliwości:

- aktywniejszego, bardziej ukierunkowanego i konkretniejszego („Co to znaczy dla Pani/Pana?”) informowania grupy docelowej, jaką stanowią władze lokalne i regionalne, w kwestii europejskiej polityki w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, np. poprzez organizowanie interaktywnych rynków informacji;
- uwzględniania w polityce informacyjnej różnych kategorii istniejących w obrębie grupy docelowej, tak jak to naszkicowano wyżej;
- ustanowienia systemu organizacyjnego przewidującego np. utworzenie wspieranego przez kilka jednostek administracyjnych biura, w którym samorządy lokalne i regionalne mogłyby uzyskać informacje i odpowiedzi na pytania dotyczące europejskiej polityki w zakresie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości;

2.9 **uważa**, że należałoby tak organizować proces opracowywania, realizacji, prowadzenia i ewaluacji europejskiej polityki w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, żeby zapewnione zostało zaangażowanie organów lokalnych i regionalnych w całym łańcuchu działań, w szczególności zaś w tych elementach polityki, które bezpośrednio dotyczą kompe-

tencji samorządów. O ile mówi się już teraz o zaangażowaniu, w praktyce jest ono wciąż mało widoczne. Byłoby pożądane, aby niniejsza opinia wywołała także dyskusję podczas obrad okrągłego stołu, o których wspomina się w punkcie 2.5;

2.10 **radzi**, aby nie pozostawać w sferze abstrakcji typu: „bardzo ważne jest głębokie zaangażowanie samorządów lokalnych i regionalnych”, lecz aby przejść do konkretów, np. takich, jak dostosowanie sposobów funkcjonowania Rady, Komisji i Parlamentu Europejskiego. Można by chociażby systematycznie zamieszczać rozdział pt. „Rola samorządów lokalnych i regionalnych” w tekstach objaśniających do komunikatów, wniosków i decyzji. Wartość dodana takiego rozdziału leżałaby nawet nie tyle w jego ostatecznej treści, lecz w impulsie, jaki by dawał w procesie przygotowywania dokumentów;

2.11 **uważa**, że należy wykorzystać organy lokalne i regionalne jako *wyłęgarnie* konkretnych i praktycznych pomysłów dotyczących polityki wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Działając na pierwszej linii, europejskie samorządy lokalne i regionalne dysponują praktycznymi doświadczeniami, poglądami i fachową wiedzą, które często w mniejszym stopniu posiadają organy szczebla krajowego. Trzeba zatem zmobilizować istniejący potencjał pomysłów i przyznać mu znaczącą rolę w procesie przygotowywania omawianej polityki;

2.12 **wnioskuje o** umożliwienie udziału zespołów eksperckich z samorządów lokalnych i regionalnych w procesie monitorowania programu haskiego i programu działania (coroczna „tablica wyników”) w tych aspektach polityki, za które organy te ponoszą bezpośrednią odpowiedzialność. W ten sposób można będzie dowiedzieć się z pierwszej ręki jak ta polityka funkcjonuje w praktyce;

2.13 **opowiada się za** przyjęciem bardziej usystematyzowanej i ustrukturyzowanej wizji, jeśli rzeczywiście zamierza się kontynuować obecne podejście programowe europejskiej polityki wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Punktem wyjścia musi być tu zasada, że środki mają szansę odnieść sukces, tylko jeśli są wdrażane w ramach logicznego łańcucha spójnych działań;

2.14 **zwraca uwagę**, że raczej zbędne okazuje się dawanie władzom państwowym większych możliwości zdobywania informacji o uczciwości zawodowej osób (np. ubiegających się o zezwolenia czy dotacje), gdyż władze nie ustalają polityki w tej dziedzinie, nie dysponują instrumentami pozwalającymi na kontrolę uczciwości zawodowej i nie egzekwują przepisów z nią związanych. Mało racjonalne jest również inwestowanie w represyjne rozwiązywanie problemów bezpieczeństwa w niektórych dzielnicach miejskich, jeśli nie inwestuje się jednocześnie w infrastrukturę fizyczną i społeczną;

2.15 **zaleca**, by w pierwszej kolejności poznać takie łańcuchy spójnych działań, aby można było określić, zgodnie z zasadą pomocniczości, na jakich zagadnieniach powinna się skoncentrować Unia Europejska. Należy przy tym wybrać określoną liczbę priorytetowych tematów, a inne pozostawić kompetencji organów krajowych. Konieczne jest określenie jak największej liczby konkretnych celów. Uproszczenie i koncentracja zwiększają konieczną przejrzystość i stabilność;

2.16 **wnioskuje o to**, by umożliwić samorządom lokalnym i regionalnym wniesienie wkładu do rozważań nad europejską polityką w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, który dotyczyłby nie tylko jej odrębnych, konkretnych działów, lecz także *strategicznych konceptów*, które są jej podstawą. Trzeba jak najlepiej określić *zakres merytoryczny* tej dziedziny polityki oraz możliwości wzmocnienia roli bezpieczeństwa w innych jej obszarach (*integracja zewnętrzna*). W dziedzinie polityki środowiskowej położenie większego nacisku na bezpieczeństwo może np. doprowadzić do tego, że w przepisach dotyczących dostępu do informacji przedsięwzięcia w kwestiach środowiska znajdzie się więcej miejsca dla zasady ujawniania wrażliwych danych;

2.17 **podkreśla** konieczność zbadania, w jakim stopniu klasyfikacje i zasady organizacji stosowane przez samorządy lokalne i regionalne (np. klasyfikacja polityk według ich zorientowania na potrzeby indywidualne lub grupy docelowej, według podejmowanych problemów czy dziedziny zastosowania) dałyby się też zastosować na szczeblu europejskim;

2.18 **zaznacza**, że wypracowanie (odnowionej) systematycznej i ustrukturyzowanej wizji polityki europejskiej w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości wymaga także (*ponownego*) *rozważenia jej podstaw prawnych*. Traktat konstytucyjny posłużył za wytyczną, jeśli chodzi o poziom, do którego osiągnięcia aspiruje program haski. Należy zastanowić się nad konsekwencjami obecnego stanu europejskiego procesu konstytucyjnego dla polityki wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, jak też rozważyć możliwości stosownej reakcji. Z drugiej strony, (odnowiona) wizja może także pozwolić na określenie ramowych warunków, jakie *musiałaby* spełnić europejska podstawa prawna. Niezbędna jest solidna demokratyczna legitymizacja unijnej polityki w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, jak również jej zgodność z literą prawa. Trzeba zatem odpowiednio ustalić, na czym będzie polegał wkład samorządów lokalnych i regionalnych;

2.19 **zaleca** określenie jaśniejszej *strategii komunikacyjnej* w zakresie unijnej polityki wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, dostosowanej do potrzeb obywateli i przedsiębiorstw. Organy lokalne i regionalne stanowią na ogół pierwszą instancję, do której zwracają się obywatele i przedsiębiorstwa. Należy więc aktywnie zaangażować właśnie samorządy lokalne i regionalne, aby pokazać obywatelom i przedsiębiorstwom, w jaki sposób Unia zapewnia im — lub przyczynia się do zapewnienia — ich bezpieczeństwa.

Zalecenia dotyczące elementów europejskiej polityki wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, za które (współ)odpowiedzialne są samorządy lokalne i regionalne

Zarządzanie sytuacjami kryzysowymi

Komitet Regionów

2.20 **zwraca uwagę**, że ataki terrorystyczne w Londynie i Madrycie, powódzie w wielu regionach Europy w 2005 r., epidemie zakaźnych chorób ludzi i zwierząt, skutki długotrwałych awarii prądu, niedawne zamieszki we francuskich miastach — wszystko to są przykłady sytuacji, w których władze lokalne i regionalne są w dużym stopniu (w pierwszej kolejności) odpowiedzialne za podjęcie odpowiednich kroków w zakresie zarządzania sytuacjami kryzysowymi;

2.21 **zwraca uwagę**, że profesjonalizacja zarządzania sytuacjami kryzysowymi jest niezbędnym krokiem naprzód w dziedzinie walki z terroryzmem, a także w szerszym kontekście. Niedawne utworzenie europejskiej sieci w dziedzinie

zarządzania sytuacjami kryzysowymi czy funkcjonującego w ramach Rady Europy Europejskiego Forum Zarządzania Sytuacjami Klęsk Żywiolowych na Szczeblu Lokalnym i Regionalnym (European Forum of Local and Regional Disaster Management), jest przykładem istnienia szeroko rozpowszechnionego poczucia naglącej potrzeby osiągnięcia tego rodzaju profesjonalizacji;

2.22 **uważa**, że europejska polityka wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości powinna wspierać odpowiednie podejście w zakresie zarządzania sytuacjami kryzysowymi na dwa sposoby:

- odgrywając rolę *koordynującą, towarzyszącą*, wszędzie tam, gdzie współpraca międzynarodowa jest nieodzowna w dziedzinie prewencji, przygotowań, reakcji i monitorowania. Chodzi przy tym o wszystkie rodzaje sytuacji kryzysowych o zasięgu międzynarodowym. Zawężanie europejskiej polityki do sytuacji kryzysowych mających miejsce w regionach przygranicznych i które mogą mieć skutki transgraniczne jest podejściem nieaktualnym. We współczesnym społeczeństwie kryzysy związane z podstawową infrastrukturą, jak np. lotniskami i portami, węzłami łączącymi strumienie dóbr i usług, sieciami zaopatrzenia w energię, a także z chorobami zakaźnymi i innymi, mają prawie zawsze skutki transgraniczne;
- odgrywając rolę *stymulującą*, ilekroć jakość zarządzania sytuacjami kryzysowymi może ulec znacznej poprawie dzięki sieciom i wymianie informacji (np. dotyczących najlepszych praktyk), udostępnianiu instrumentów, metod i technik (np. co się tyczy oceny ryzyka i systemów wykrywania) czy wspieraniu praktycznych ćwiczeń w dziedzinie rozwiązywania sytuacji kryzysowych;

2.23 **zaleca** nadanie priorytetowego znaczenia *zarządzaniu sytuacjami kryzysowymi* i w związku z tym podkreśla, że odpowiedzialność za skuteczność organizacyjnych ram zarządzania sytuacjami kryzysowymi przypada przede wszystkim organom krajowym;

2.24 **wyraża przekonanie**, że niezbędne jest wykorzystanie funkcji Unii Europejskiej, zarówno koordynującej i towarzyszącej, jak i stymulującej, do opracowania konkretnych środków, które podczas śródkresowego przeglądu programu działania mogłyby zostać włączone do harmonogramu na lata 2007 — 2013. Wysoce priorytetowy charakter należy nadać wdrożeniu środków, o których mowa w punkcie 3.5 załącznika do programu działań. Konieczne jest udostępnienie środków finansowych na profesjonalizację zarządzania sytuacjami kryzysowymi w szerokim znaczeniu (nie tylko w dziedzinie walki z terroryzmem), między innymi poprzez:

- umożliwienie samorządom lokalnym i regionalnym przyjęcia i rozwijania *nowych metod, technik i najlepszych praktyk* (takich jak komunikacja w sytuacjach kryzysowych, rozwijanie ścisłych związków między lokalnymi organizacjami obywatelskimi a samorządami, struktury administracyjne i operacyjne w sytuacjach kryzysowych);
- udostępnienie władzom lokalnym i regionalnym środków koniecznych do *zoptymalizowania swoich programów zarządzania sytuacjami kryzysowymi oraz wspierania częstych ćwiczeń w ich zakresie*;
- umożliwienie organom lokalnym i regionalnym włączania obywateli w ćwiczenia polegające na symulacji sytuacji kryzysowych, w celu zarówno zwiększenia społecznej świadomości ryzyka, jak i poznania reakcji obywateli i należytego uwzględnienia jej w programach;

2.25 **domaga się**, by rozszerzono zakres wniosku dotyczącego programu szczegółowego „Zapobieganie aktom terrorystycznym, gotowość i zarządzanie skutkami” na okres 2007-2013 w taki sposób, aby ustanowić także podstawy finansowania poprawy zarządzania sytuacjami kryzysowymi niezwiązanymi z działalnością terrorystyczną;

Zwalczanie terroryzmu

2.26 **zauważa**, że obywatele żyjący w strachu przed zamachem są pozbawieni swoich podstawowych wolności. Unia Europejska nie może się pogodzić z taką sytuacją. W nawiązaniu do swojej opinii w sprawie walki z terroryzmem (CdR 465/2004) podkreśla się tu znaczenie środków w dziedzinie zapobiegania, przygotowania i odpowiedzi na ataki terrorystyczne. Aby podejście prewencyjne było skuteczne, należy szukać głębszych przyczyn terroryzmu — zjawiska, które wywodzi się z ekstremizmu, i podejmować działania wobec nich. Należy w związku z tym uznać fakt, że istnieje związek pomiędzy nimi a polityką integracji oraz koniecznością zapewnienia rzeczywistego i pełnego udziału zintegrowanych imigrantów w życiu społeczności europejskiej;

2.27 **podkreśla**, że konieczne są zwłaszcza wysiłki na rzecz rozpoznawania tendencji radykalnych i ekstremalnych i stwierdzania, jakie grupy są na nie podatne — zwłaszcza w tych regionach UE, gdzie radykalizacja stanowi realne zagrożenie. Poza zagrożeniem, jakie stanowi owa ograniczona liczba osób, których postawa ulega radykalizacji i które przechodzą do działań terrorystycznych, pojawia się równie ważne zagrożenie wynikające z procesów polaryzacji. Mogą one pociągać za sobą niekorzystne skutki dla bezpieczeństwa, jakości życia i ducha tolerancji, co z kolei może zagrażać spójności społecznej. Proces polaryzacji stanowi znaczne zagrożenie w wielu krajach Europy. Tzw. „wskaźniki wczesnego ostrzegania” mogłyby umożliwić wykrywanie procesów radykalizacji i polaryzacji. Wskaźniki te już na wczesnym etapie umożliwiłyby władzom publicznym oraz instytucjom kwaterunkowym, pomocy społecznej, pomocy pedagogicznej i pomocy dla młodzieży, jak i organizacjom opieki zdrowotnej rozpoznawanie i podejmowanie działań wobec osób, które podatne są na radykalizację, co z kolei pozwoliłoby uniknąć rozwinęcia się terroryzmu „rodzimego”. Jednocześnie należy zapewnić, by podjęte środki nie utrudniły integracji i zatrudniania imigrantów. Istotną sprawą jest, by nie dopuścić do ewolucji w stronę radykalizacji ze strony licznych „klas średnich”, które (jeszcze) wcale lub nie dość czują się zintegrowane ze społeczeństwem europejskim;

2.28 **podkreśla**, że tego typu zdolność reagowania powinna przybrać konkretny kształt szczególnie na szczeblu władz lokalnych i należy wobec tego już obecnie wspomagać samorządy lokalne, by powiększyć ich stopień poinformowania, np. poprzez zakładanie lokalnych punktów informacyjnych służących do wczesnego powiadamiania o radykalizacji. Owe punkty informacyjne mogą pomóc władzom lokalnym odpowiednio zinterpretować sygnały i określić sposoby reagowania na nie;

2.29 **uważa za konieczne**, aby zadbać o przygotowanie i przeprowadzenie szkoleń przygotowujących urzędników władz lokalnych do rozpoznawania odpowiednich oznak radykalizacji i powiadamiania o nich;

2.30 **zaleca** również zbadanie możliwości przeciwdziałania rekrutacji prowadzonej przez organizacje ekstremistyczne i stworzenie skutecznej metody działania przeciw wezwaniom do ekstremizmu i udostępnianiu w internecie praktycznych informacji pomocnych w przygotowywaniu zamachów terrorystycznych;

2.31 **zaleca** podjęcie decyzji umożliwiających szybszą i dokładną wymianę informacji dotyczących transakcji finansowych. Wymiana taka powinna doprowadzić do większej przejrzystości instytucji i organizacji, jak również byłaby korzystna dla samorządów lokalnych. Zdarza się regularnie, że przepływy finansowe przechodzą przez instytucje i organizacje dofinansowywane przez samorządy terytorialne (np. na potrzeby działań na rzecz integracji). Posiadanie odpowiednich informacji może pomóc zablokować takie przepływy pieniężne. Propozycje odnoszące się do tych zagadnień muszą wobec powyższego zostać uwypuklone w planach na rok 2006;

2.32 **zwraca uwagę**, że skuteczne badanie i zwalczanie terroryzmu wymaga bardziej intensywnej współpracy i wymiany informacji zarówno między państwami członkowskimi, jak i różnymi szczeblami władzy w państwach. Program działań przewiduje stworzenie w każdym państwie tzw. punktu kontaktowego, który miałby dostęp do wszystkich istotnych informacji związanych z rzeczywistą albo potencjalną działalnością terrorystyczną. Punkt kontaktowy może jednak skutecznie spełniać swą rolę jedynie wtedy, gdy opiera się na dobrze funkcjonującej sieci informowania, z udziałem władz lokalnych i regionalnych i kiedy jego działanie opiera się na zasadzie „need to know, need to share” („potrzebujesz wiedzy — dziel się nią”). Państwa członkowskie powinny objaśnić, w jaki sposób zapewniają skuteczne działanie takiej sieci informowania i w razie potrzeby opisać plany jej ulepszenia;

2.33 **życzy sobie** zapewnienia strukturalnych możliwości wymiany ekspertyzy w zakresie walki z terroryzmem, np. tworząc w tym celu ośrodek wiedzy specjalistycznej. Wymiana informacji na temat aktualnych zadań operacyjnych ma duże znaczenie, ale równie ważne jest, aby jak najszybciej dzielić się doświadczeniem wynikającym ze strategicznego podejścia do walki z terroryzmem. Powinny zostać w to włączone również sieci samorządów lokalnych i regionalnych;

2.34 **zaleca**, by zająć się nie tylko identyfikacją infrastruktury krytycznej, jak przewiduje program działań, lecz także miejsc bardzo uczęszczanych, jak np. dworce, stadiony, atrakcje turystyczne, miejsca przeprowadzania imprez masowych itp.; **przypomina** również, że organy lokalne i regionalne często odgrywają ważną rolę w ochronie miejsc tego typu;

2.35 **domaga się** w związku z tym wsparcia dla samorządów lokalnych i regionalnych przy opracowywaniu profesjonalnych analiz zagrożeń a także zachęty do rozwijania najlepszych praktyk w dziedzinie ochrony i zabezpieczeń. Konieczne jest też zapewnienie samorządom terytorialnym podstaw prawnych, umożliwiających nakładanie wymogów dotyczących środków ochrony i bezpieczeństwa na właścicieli i zarządców obiektów szczególnie narażonych; dlatego należy wspierać opracowywanie narzędzi pozwalających władzom na egzekwowanie bardziej skutecznego wdrażania rozporządzeń przez właścicieli i zarządców obiektów;

2.36 **zachęca**, by w odniesieniu np. do dostępu do informacji na temat środowiska ponownie rozważyć zasady określające, co obywatele powinni wiedzieć o zagrożeniach występujących w ich miejscu zamieszkania oraz jak dalece i w jakim stopniu konieczne jest ujawnianie danych operacyjnych dotyczących charakterystyki i zabezpieczenia obiektów szczególnie narażonych;

2.37 **przypomina**, że jakość usług w zakresie nadzorowania i ochrony (przez przedsiębiorstwa prywatne) jest kwestią zasadniczą dla bezpieczeństwa obiektów szczególnie narażonych; w związku z tym należy zbadać, czy konieczne, albo w ogóle możliwe, są dalsze środki zmierzające do podniesienia jakości;

2.38 **wyraża ubolewanie**, że w programie działań brakuje rozwiązań mających na celu zwiększenie świadomości ryzyka u obywateli, którzy w istocie oczekują od władz terytorialnych odpowiedniego informowania o zagrożeniach potencjalnymi zamachami w ich najbliższym środowisku. W związku z tym należy wspierać tworzenie ściśle ukierunkowanych strategii komunikacyjnych;

Prawa podstawowe i obywatelstwo

2.39 **przypomina**, że w dyskusji na temat praw podstawowych duży nacisk kładzie się na uniknięcie erozji tych praw, i **ubolewa**, że wysiłki podejmowane przez władze w celu zapewnienia bezpieczeństwa społeczeństwu nie są jeszcze wystarczająco wyraźnie przedstawiane;

2.40 **stwierdza**, że debata na temat praw podstawowych może być prowadzona w skuteczny sposób tylko wtedy, gdy jednocześnie prowadzi się dyskusję na temat obowiązków, jak np. w kwestii integracji. Konieczne jest zbliżenie polityki europejskiej w tej dziedzinie do obywateli, poprzez aktywne debaty na ten temat na szczeblu lokalnym, np. poprzez organizację debat miejskich. Tego typu debaty są niezbędne, aby stwierdzić, jakie środki można zastosować, aby osiągnąć równowagę między prawami a obowiązkami.

2.41 **popiera** utworzenie Agencji Praw Podstawowych (jak przewidziano w programie haskim), która mogłaby inwentaryzować, opisywać i udostępniać najlepsze praktyki w tej dziedzinie, jak też wnieść znaczący wkład w dyskusję na temat dyskryminacji, rasizmu, integracji i terroryzmu — w obliczu rosnących obaw przed możliwymi zamachami lub zamieszkami;

2.42 **wyraża ubolewanie**, że w wyniku niepewności związanej z traktatem konstytucyjnym, zagrożone są również przewidywane ulepszenia w dziedzinie ochrony prawnej w Europejskim Trybunale Sprawiedliwości; dotyczy to mianowicie prawa osób fizycznych i prawnych do przeciwstawiania się wszelkim regulacjom unijnym, które dotyczą ich bezpośrednio. Zważywszy że w nadchodzących latach polityka Unii Europejskiej w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości ulegnie intensyfikacji, należy doprowadzić do szybkiego uzupełnienia owych braków w zakresie ochrony prawnej;

Integracja

2.43 **przypomina**, że wpływ nowo przybyłych, imigrantów lub osób poszukujących azylu (w wypadku gdy otrzymali status uchodźców lub inny typ dodatkowej ochrony humanitarnej), na nasze społeczeństwa — często rozłożony na wiele pokoleń

— jest szczególnie widoczny na szczeblu lokalnym; **uważa** zatem, że szczególnie w miastach bardzo ważne jest zapewnienie skutecznej integracji (w sensie strukturalnym, społecznym, gospodarczym i kulturowym), przy czym absolutnie kluczowe jest, by zapewnić rzeczywisty i pełny udział osób integrowanych w społeczeństwie europejskim. Niedawne zamieszki w miastach Francji również świadczą o znaczeniu takiego podejścia;

2.44 **podkreśla**, że w ramach integracji należy starać się o utworzenie wspólnotowej więzi ze społeczeństwem, którego jest się częścią co nie jest możliwe, jeśli postrzega się integrację jako „fakultatywną”. Na szczeblu Unii Europejskiej należy określić przejrzyste ramy i warunki wstępne konieczne dla udanej integracji, uznając przy tym, że jej przeprowadzanie leży przede wszystkim w kompetencjach krajowych. Należy wspomagać władze lokalne w organizowaniu procesu integracji, udostępniając im informacje, środki finansowe i pomagając w rozwijaniu najlepszych praktyk. Podczas konferencji ministrów europejskich odpowiedzialnych za integrację, w listopadzie 2004 r. w Groningen (Holandia), położono solidne podstawy takiej pomocy;

2.45 **proponuje**, by wspierać prowadzenie debat miejskich i dialogu, naukę języka, kursy integracji społecznej, projekty tworzenia miejsc pracy, projekty emancypacyjne, antydyskryminacyjne itp., jak też dbać o systematyczną wymianę i monitoring doświadczeń, innowacji, sukcesów i niepowodzeń w tej dziedzinie na szczeblu lokalnym;

2.46 **uważa**, że należy zapobiegać pojawianiu się poczucia beznadziei u niektórych grup ludności i aktywować środki wprowadzające równowagę pomiędzy różnymi dzielnicami dużych miast, zwłaszcza dotyczące polityki zasiedlania, dochodów i edukacji;

2.47 **przyjmuje z zadowoleniem** kolejne wydanie europejskiego podręcznika integracji, na który trzeba jednak zwrócić większą uwagę przede wszystkim samorządów lokalnych i regionalnych, gdyż istnieje przeświadczenie, że podręcznik ten, w pierwszym wydaniu, nie był wystarczająco znany;

2.48 **popiera** inicjatywę corocznego organizowania europejskiego forum integracji i proponuje powiązać ją ściśle z doświadczeniami i wiedzą fachową władz lokalnych i regionalnych;

Ochrona prywatności i bezpieczeństwo wymiany informacji

2.49 **zwraca uwagę**, że ochrona prywatności skierowała się w drugiej połowie minionego stulecia, w wyniku obaw przed państwem policyjnym, w stronę ochrony obywateli przed władzami, i uważa za konieczne odnalezienie nowej równowagi, która w większym stopniu uwzględniłaby ochronę bezpieczeństwa obywateli wobec łamiących prawo osób o złych intencjach;

2.50 w tym kontekście **popiera** cel polegający na poświęcaniu szczególnej uwagi kwestii ochrony danych osobowych podczas wdrażania programu działania, ale uważa, że coraz częściej należy wybierać pomiędzy, z jednej strony, ochroną interesów indywidualnych, takich jak prywatność, a z drugiej strony, ochroną interesów wspólnych, takich jak bezpieczeństwo, wiedząc, że w walce z terroryzmem informacja odgrywa kluczową rolę;

2.51 **wzywa** Komisję, by podczas realizacji tej polityki brała pod uwagę fakt, że w zakresie przewidzianym przez ustawodawstwo krajowe wiele samorządów lokalnych i regionalnych zbudowało sieci wymiany informacji, w których dane dotyczące adresów, zamieszkania, podatków, spraw społecznych, zdrowia itp. są łączone z danymi policji i wymiaru sprawiedliwości. Zdaniem Komitetu, podejście takie może okazać się owocne w walce z terroryzmem, ciężkimi przestępstwami czy też popełnianym wielokrotnie przez te same osoby wandalizmem miejskim;

2.52 **domaga się** zatem, by stworzyć jasne ogólne podstawy prawne dla ochrony danych osobowych, proporcjonalne i na tyle elastyczne, aby umożliwić, w razie potrzeby, pierwszeństwo działania w interesie bezpieczeństwa społecznego, a także zachęca do pobudzania dyskusji na ten temat z obywatelami UE i zaangażować w nią samorządy lokalne i regionalne;

2.53 **uważa**, że utrzymanie porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz zwalczanie przestępczości transgranicznej wymagają intensywnej wymiany informacji między państwami członkowskimi. Biorąc pod uwagę istotną rolę władz lokalnych i regionalnych w realizacji i utrzymaniu polityki bezpieczeństwa, uważa, że państwa członkowskie muszą wyraźnie określić, w jaki sposób ma zaistnieć skuteczna wymiana informacji z władzami lokalnymi i regionalnymi;

Przestępczość zorganizowana

2.54 **uważa**, że podczas podejmowania decyzji dotyczących dotacji, kontraktów, zezwoleń itp., władze lokalne i regionalne mogą wnieść znaczną wartość do zwalczania przestępczości zorganizowanej. Fakt popełnienia (uprzednio) wykroczeń powinien odgrywać rolę podczas podejmowania decyzji, tak by można odmówić zezwolenia jeśli są podstawy by przypuszczać, że składający o nie wniosek ponownie „wpadnie w tarapaty”.

2.55 **opowiada się za tym**, by możliwy był przegląd akt dochodzeń prowadzonych przez policję i sądy pod kątem informacji, które można by przekazywać władzom lokalnym i regionalnym, by mogły brać je pod uwagę podczas przyznawania dotacji i zezwoleń. Przykładowo, jeśli przedsiębiorca z branży hotelarsko-gastronomicznej został skazany za przemyt ludzi lub handel ludźmi, nie jest nieprawdopodobne, że sam zatrudnia nielegalnych pracowników w swojej firmie. Jeśli kontrola przyznawania zezwoleń na działalność w branży hotelarsko-gastronomicznej leży w kompetencjach władz lokalnych, to bardzo przydatne byłoby w takiej sytuacji *podzielenie się* z nimi taką *informacją* i sprawdzenie, czy nie ma podstaw do cofnięcia takiej firmie zezwolenia;

2.56 **wnioskuje**, by utworzyć na szczeblu europejskim rejestr doświadczeń władz lokalnych i regionalnych w tym zakresie, które zostałyby zinwentaryzowane, opisane i udostępnione publicznie. Należy podejmować wysiłki, aby prawodawstwo europejskie — w tym europejskie prawo dotyczące zamówień publicznych — wspierało, w miarę możliwości, takie działania prowadzone przez władze lokalne i regionalne;

2.57 **apeluje także o** pobudzanie rozwoju *najlepszych praktyk* w dziedzinie wymiany informacji i wzajemnego

udostępniania danych pomiędzy lokalnymi i regionalnymi służbami publicznymi (szczególnie w zakresie podatków, zamieszkania, spraw społecznych, zatrudnienia, uzyskiwania zezwoleń i zarządzania danymi personalnymi obywateli) z jednej strony, a policją i wymiarem sprawiedliwości z drugiej strony, np. odnośnie zarządzania kłopotliwymi nieruchomościami. Można by w ten sposób — w zakresie przewidzianym przez ustawodawstwo krajowe — łatwiej śledzić i zwalczać sieci zorganizowanej przestępczości;

2.58 **podkreśla** potrzebę zwolnienia policji z konieczności spełniania wymogów biurokratycznych dotyczących regularnej imigracji, takich jak np. odnawianie pozwoleń na pobyt, tak aby skierować większe i bardziej profesjonalne siły do walki z przestępczością zorganizowaną, która czerpie zyski z procederu nielegalnej imigracji. KR uważa, że takie zadania administracyjne, przy odpowiednim wsparciu finansowym ze strony państw, mogą być realizowane przez organy lokalne dzięki specjalnym wydziałom, o ile jest to przewidziane w systemie poszczególnych państw członkowskich;

2.59 **wnioskuje o** wsparcie dla dalszego rozwijania aktywnej polityki integracyjnej przez samorządy lokalne i regionalne, opartej na gruntownym przeglądzie ryzyk związanych z kompetencjami i zadaniami;

Zapobieganie i ograniczanie przemocy i zakłóceń porządku publicznego

2.60 **z zadowoleniem stwierdza**, iż w programie działań zaznaczono, że *ochrona praw dziecka* oraz *walka z przemocą wobec dzieci i kobiet* zostanie objęta specjalną troską, jak też że zwiększone zostaną działania na rzecz pomocy ofiarom tej przemocy;

2.61 **z zadowoleniem przyjmuje** fakt, że w programie ramowym „Prawa podstawowe i sprawiedliwość” polityka w dziedzinie zapobiegania i ograniczania przemocy została wyposażona w szerokie ramy finansowe. Popiera odpowiednią kontynuację tzw. programu *Daphne* oraz wzmocnienie możliwości zastosowania *działań zapobiegawczych* wobec używania narkotyków. Stosowne jest, że w działaniach tych wspiera się udział organizacji pozarządowych;

2.62 **popiera** także inicjatywy mające na celu wspólną walkę z *procederem handlu ludźmi*, szczególnie kobietami i dziećmi, poprzez *poprawę współpracy i wymianę informacji* między właściwymi władzami. W przypadku handlu ludźmi, zazwyczaj chodzi o przestępczość zorganizowaną;

2.63 **zwraca uwagę**, że wiele samorządów lokalnych ma doświadczenie w sygnalizowaniu i zwalczaniu *przemocy w rodzinie*. Kobiety i dzieci są najczęściej ofiarami przemocy w swojej własnej rodzinie. Bardzo istotne jest, aby stosowane na szczeblu lokalnym podejście do tego typu przemocy przyczyniało się znacząco do uświadomienia sobie przez dane grupy docelowe faktu, że przemoc wobec kobiet i dzieci absolutnie nie będzie tolerowana zarówno na płaszczyźnie społecznej, jak i sądowej;

2.64 **proponuje**, by podczas realizacji programu działań zbierano doświadczenia samorządów terytorialnych na tym polu, aby także w tej dziedzinie móc stworzyć zestaw *najlepszych praktyk* a także proponuje wsparcie dla tworzenia lokalnych punktów kontaktowych ds. przemocy;

Zalecenia dotyczące elementów europejskiej polityki w zakresie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, które nie należą bezpośrednio do kompetencji samorządów lokalnych i regionalnych, lecz które mają bezpośrednie skutki na szczeblu lokalnym i regionalnym

Wspólny obszar azylowy

2.65 **zwraca ponownie uwagę**, że władze lokalne stykają się bezpośrednio z problemami osób poszukujących azylu, i **uważa**, że osoby, którym nie przyznano prawa azylu, a które nie opuszczają jednak kraju (bo nie mogą lub nie są zmuszone), wykorzystują często anonimowość miast. Może to powodować problemy społeczne lub związane z bezpieczeństwem w miastach;

2.66 **uważa**, że bardzo ważne jest stworzenie wspólnotowego obszaru azylowego i wspólnotowych procedur przyznawania azylu, a także jednolitego statusu osób, które otrzymały prawo azylu;

2.67 **wnioskuje** o to, by instytucje europejskie podjęły starania na rzecz *ułatwiania powrotu* osób poszukujących azylu do kraju pochodzenia. Należy wspierać dobrowolny powrót przez oferowanie propozycji mających na celu pobudzenie

samodzielności; **stwierdza**, że w różnych państwach członkowskich istnieją przykłady działających w ten sposób projektów lokalnych i regionalnych i wnioskuje o wsparcie dla takich projektów, jak też dla wymiany informacji dotyczących tych rozwiązań i ich rezultatów;

Polityka imigracyjna

2.68 **gorąco zaleca** stworzenie poprzez koordynację różnych polityk krajowych wspólnej polityki imigracyjnej, która powinna być powiązana z *solidną polityką integracyjną*. Wiąże się to z poważnym zadaniem dla samorządów lokalnych, w postaci zachowania i wspierania spójności społecznej;

2.69 **domaga się** wsparcia dla samorządów lokalnych w tej pracy, na przykład w postaci impulsów dla innowacyjnych inicjatyw lokalnych. Trzeba też zdawać sobie sprawę, że przyczynia się to także do zapobiegania radykalizacji i ekstremizmowi;

2.70 **uważa**, że należy zwrócić uwagę na niejasny obecnie status prawny obywateli państw trzecich i ich praw, ponieważ dotyczy to samorządów lokalnych w szczególności w dziedzinie integracji. Obywatele państw spoza UE nie mają np. żadnych praw na unijnym rynku pracy, podczas gdy stanowi to istotny warunek powodzenia polityki imigracyjnej. Komitet **wnioskuje** w związku z tym, aby nie zapominać, że istotne jest, by nie zniechęcać do Europy reprezentujących sobą wysoki potencjał osób pochodzących z krajów pozaeuropejskich.

Bruksela, 16 lutego 2006 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Michel DELEBARRE

Rezolucja Komitetu Regionów w sprawie „Cele polityczne Komitetu Regionów na lata 2006-2008”

(2006/C 192/07)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając cele strategiczne Komisji na lata 2005-2009 (COM(2005) 12 końcowy),

uwzględniając wieloletni program strategiczny 2004-2006 sześciu prezydencji,

uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Wkład Komisji w okres refleksji i plany na przyszłość: Plan D dla demokracji, dialogu i debaty” (COM(2005) 494 końcowy),

uwzględniając protokół dotyczący trybu współpracy między Komisją Europejską a Komitetem Regionów (DI CdR 81/2001 rev. 2),

uwzględniając rezolucję Komitetu Regionów w sprawie programu prac Komisji Europejskiej oraz priorytetów Komitetu Regionów na rok 2006 (CdR 275/2005),

uwzględniając rezolucję Komitetu Regionów w sprawie redynamizacji strategii lizbońskiej (CdR 518/2004),

a także mając na uwadze co następuje:

celem politycznym, decydującym o wszystkich priorytetach politycznych KR-u, jest wzmocnienie więzi między Unią Europejską a wszystkimi jej regionami, prowincjami, miastami i gminami i zbliżenie w ten sposób UE do jej obywateli, oraz nadanie sensu pojęciom spójności i solidarności;

w związku z tym, że samorządy terytorialne są władzami kompetentnymi do wdrażania istotnej części polityk UE, ich włączenie w proces określania priorytetów UE oraz opracowywania i kontroli stosowania unijnych przepisów przyczynia się do wzmocnienia demokratycznej wiarygodności Unii;

Komitet Regionów dąży do określenia priorytetów politycznych, które w pierwszej połowie jego czwartej kadencji będą związane z trzema celami: działać na rzecz Europy politycznej i obywatelskiej — pogłębić solidarność terytorialną w Unii — wzmocnić rolę polityczną i instytucjonalną KR-u;

pomijając nawet perspektywę szybkiego wejścia w życie traktatu konstytucyjnego, stanowiącego z punktu widzenia KR-u i wszystkich samorządów terytorialnych w UE istotny krok naprzód, KR powinien w pierwszej kolejności poświęcić się umacnianiu prerogatyw nadanych mu w obowiązujących traktatach, czyli reprezentowaniu na szczeblu UE wszystkich samorządów terytorialnych,

przyjął na 63. sesji plenarnej w dniach 15-16 lutego 2006 r. (posiedzenie z dnia 16 lutego po południu) następującą rezolucję:

CEL PIERWSZY:**WZMOCNIĆ EUROPE POLITYCZNĄ I OBYWATELSKĄ**

Komitet Regionów

1. **uważa**, że porozumienie osiągnięte przez Radę Europejską w dniach 15-16 grudnia 2005 r. w sprawie perspektyw finansowych na lata 2007-2013 jest wprowadzeniem do najmniejszego wspólnego mianownika europejskich ambicji rządów państw członkowskich. Tymczasem Unii potrzebny jest wspólny budżet i programy pozwalające na rzeczywiste przeniesienie idei i potencjału Europy na pole działania naszych samorządów i, tym samym, na zbliżenie UE do jej obywateli.

Uczestniczyć w nieustającej debacie nad przyszłością Unii

2. **twierdzi**, że okres refleksji powinien pozwolić na podkreślenie postępu osiągniętego w traktacie konstytucyjnym

jeśli chodzi o zarządzanie europejskimi sprawami publicznymi, prostotę, przejrzystość Unii Europejskiej i wzmocnienie roli szczebla lokalnego i regionalnego, szczególnie w sensie nadania większej rangi zasadom pomocniczości i proporcjonalności. Okres ten powinien też pozwolić na skoncentrowanie się na:

— kwestiach, których rozwiązania oczekują od Unii Europejskiej obywatele,

— wyjaśnieniu i wykazaniu rzeczywistej wartości dodanej projektu europejskiego oraz na wzmożeniu wzajemnego oddziaływania między obywatelami w całej Unii dzięki możliwościom rozwoju osobistego i zawodowego, które stwarza im UE.

3. **potwierdza**, że jakakolwiek inicjatywa dotycząca traktatów Unii powinna być podejmowana w ramach struktury typu konwentu, w którym uczestniczyliby KR, co przyczyniłoby się do większej wiarygodności demokratycznej projektu europejskiego.

4. **w dalszym ciągu będzie działał** na rzecz różnorodności kulturowej i językowej, będącej jedną z podstawowych zasad procesu integracji europejskiej.

5. **przypomina**, w kontekście okresu refleksji nad przyszłością Unii Europejskiej zainicjowanego przez Radę Europejską w czerwcu 2005 r., o swoim apelu na rzecz zdecentralizowanej i zorganizowanej debaty, która powinna stanowić aktywną i dynamiczną formę dialogu z obywatelami.

Lepiej włączyć władze lokalne i regionalne w proces opracowywania prawa europejskiego

6. **opowiada się** za większym udziałem KR-u we wspólnym procesie decyzyjnym na wszystkich jego etapach oraz w ocenie wpływu głównych polityk wspólnotowych na szczebel terytorialny, w szczególności dzięki:

- systematycznej konsultacji władz lokalnych i regionalnych na wczesnym etapie opracowywania prawa europejskiego;
- systematycznemu użyciu nowej metody analizy oddziaływania w odniesieniu do ważniejszych inicjatyw Komisji Europejskiej i włączeniu KR-u do metody analizy oddziaływania;
- poświęceniu szczególnej uwagi transpozycji prawa wspólnotowego i jego wpływowi na prawodawstwo władz lokalnych i regionalnych.

Lepiej wyjaśniać proces przystępowania do UE

7.1 **uważa**, że poparcie obywateli dla przystąpienia do Unii Europejskiej każdego nowego członka jest wspólnym do spójności unijnego projektu na przyszłość.

7.2 **zachęca** w związku z tym Komisję Europejską, Parlament Europejski i prezydencję UE do promowania i wspierania, w ścisłej współpracy z samorządami terytorialnymi, kampanii informacyjnych na szczeblu lokalnym i regionalnym poświęconych procesowi poszerzania Unii Europejskiej, tak w państwach członkowskich, jak i w krajach kandydujących.

7.3 **twierdzi**, że samorządy lokalne i regionalne mają do odegrania kluczową rolę w większym zaangażowaniu władz lokalnych i regionalnych reprezentowanych w KRze w proces integracji nowych krajów kandydujących do UE. Rola ta jest tym istotniejsza, że w większości tych krajów trwa, przejawiająca się w różnych formach, decentralizacja. Poza tym KR powinien w dalszym ciągu udzielać wsparcia samorządom terytorialnym krajów kandydujących — za pośrednictwem wspólnych komitetów konsultacyjnych i innych form współpracy — w ich przystosowaniu do wspólnotowego dorobku prawnego oraz w stałym i otwartym procesie negocjacji akcesyjnych.

CEL DRUGI:

POGŁĘBIĆ SOLIDARNOŚĆ TERYTORIALNĄ W UNII

8. **stwierdza**, że kompromis w sprawie perspektyw finansowych na lata 2007-2013 osiągnięty przez Radę Europejską przewiduje przeznaczenie na politykę strukturalną i spójnościową 0,37 % dochodu brutto Unii. Kwota ta jest o wiele niższa od tego, co KR uważa za konieczne, by zagwarantować konwergencję regionów europejskich w UE liczącej 27 państw członkowskich⁽¹⁾. W związku z tym KR wzywa władze budżetowe do skorygowania tej kwoty. KR uważa jednak, że szybkie zawarcie porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie perspektyw finansowych w 1. półroczu 2006 r. jest konieczne, aby umożliwić samorządom terytorialnym rozpoczęcie prac programowych związanych z projektami współfinansowanymi przez Unię.

Współpraca terytorialna

9. **uważa**, że w związku z rozszerzeniem i nową polityką spójności na lata 2007-2013, stworzenie wspólnotowej podstawy prawnej celem wzmocnienia współpracy terytorialnej w Unii Europejskiej jest głównym priorytetem dla samorządów terytorialnych; podstawa ta wnosi bowiem wartość dodaną pomocną w pokonywaniu praktycznych trudności, na jakie napotyka obecnie współpraca w UE;

podkreśla wagę rozporządzenia dotyczącego utworzenia Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej i popiera wnioski Komisji Europejskiej i stanowisko Parlamentu Europejskiego w perspektywie ostatniej fazy negocjacji na temat rozporządzeń dotyczących funduszy strukturalnych;

zwraca się do Rady Ministrów o osiągnięcie porozumienia w sprawie Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej oraz w sprawie pozostałych rozporządzeń dotyczących funduszy strukturalnych.

O bardziej zdecentralizowane wdrażanie strategii lizbońskiej na rzecz wzrostu i zatrudnienia

10. **ponawia** swe poparcie dla strategii lizbońskiej będącej priorytetową strategią polityczną Unii Europejskiej w perspektywie roku 2010.

11. **podkreśla** rolę europejskich samorządów lokalnych i regionalnych w zagwarantowaniu spójności między projektami finansowanymi w ramach polityki funduszy strukturalnych a strategią lizbońską⁽²⁾ i **przypomina** w związku z tym o konieczności bardziej zdecentralizowanego wdrażania strategii lizbońskiej, zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej w Lizbonie⁽³⁾; **domaga się** zatem, by samorządy lokalne i terytorialne uczestniczyły w pełni w procesie przeglądu zintegrowanych wytycznych na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz we wdrażaniu przez państwa członkowskie krajowych programów reform; **zobowiązuje się** do przyczynienia się do osiągnięcia tego celu dzięki organizowaniu **dialogu terytorialnego** przed wiosennymi spotkaniami Rady Europejskiej poświęconymi reformom gospodarczym i społecznym w UE.

⁽¹⁾ CdR 162/2004 fin.

⁽²⁾ str. 13, COM 2005 (24).

⁽³⁾ Punkt 38 konkluzji.

12. **uważa**, że należy poświęcić tyle samo uwagi wszystkim trzem filarom strategii lizbońskiej: gospodarczemu, społecznemu i ekologicznemu.

13. **podkreśla** istotny wkład strategii lizbońskiej w budowanie projektu europejskiego dzięki takim elementom jak:

- poprawa sytuacji na rynku pracy celem stworzenia większej ilości lepszych miejsc pracy;
- działania na rzecz integracji społecznej kobiet, młodzieży, osób starszych, bezrobotnych pozostających od dawna bez pracy, osób o ograniczonej możliwości poruszania się oraz mniejszości;
- walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym wynikającym z nierówności, dyskryminacji i braku odpowiednich możliwości;
- wzmocnienie spójności regionalnej, szczególnie poprzez lepsze uwzględnienie potrzeb obszarów wiejskich i zapewnienie równowagi między miastem a wsią oraz między przyszłymi programami adresowanymi do miast i wsi;
- promowanie wysokiej jakości usług publicznych i inwestowania w jakość infrastruktury;
- wspieranie gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach za pomocą polityk lepiej odpowiadających potrzebom społeczeństwa informacyjnego, sektora badań i rozwoju, edukacji oraz kształcenia zawodowego, szczególnie poprzez rozpowszechnienie kształcenia ustawicznego;
- antycypowanie i łagodzenie restrukturyzacji wynikających z globalizacji;
- działanie na rzecz kultury przedsiębiorczości i tworzenia środowiska gospodarczego sprzyjającego rozwojowi MŚP na większą skalę.

Zakończyć prace nad tworzeniem rynku wewnętrznego

14. **uważa**, że zakończenie prac nad tworzeniem rynku wewnętrznego powinno być dźwignią wzrostu zatrudnienia i poprawy konkurencyjności i innowacyjności w UE.

15. **nalega** na Komisję Europejską i na państwa członkowskie o dalsze znoszenie przeszkód dla mobilności obywateli, tym bardziej, że rok 2006 ogłoszony został europejskim rokiem mobilności pracowników.

16. **przypomina** o konieczności ustanowienia horyzontalnych i przekrojowych wspólnotowych ram odniesienia celem określenia — zgodnie z zasadami pomocniczości i autonomii lokalnej — zakresu i warunków zarządzania usługami użyteczności publicznej, co do których decyzja o zasadach świadczenia powinna należeć do samorządów terytorialnych.

17. w związku z procedurą prawną w sprawie dyrektywy dotyczącej usług **ponawia** swój apel o wyłączenie całości usług socjalnych użyteczności publicznej (opieka zdrowotna, walka z wykluczeniem, integracja, mieszkania socjalne), często zarządzanych przez samorządy terytorialne, z zakresu projektu dyrektywy, gdyż usługi te nie mają charakteru komercyjnego i nie wpływają na wymianę wspólnotową.

18. **uważa**, że sieci transeuropejskie w sektorach: transportowym, telekomunikacji i energii, są niezwykle istotne ze względu na bezpieczeństwo zaopatrzenia oraz na osiągnięcie przez gospodarkę europejską pełnego potencjału, połączenie rozszerzonej Europy i poprawę spójności terytorialnej.

Zapewnić większe bezpieczeństwo w Europie

19. **domaga się**, by zagwarantowane było bezpieczeństwo wszystkich obywateli i potwierdza, że samorządy lokalne i regionalne są zdecydowane przyczynić się do wykorzenienia przyczyn przemocy i braku bezpieczeństwa we wszystkich miastach i regionach Europy. W tym kontekście, Komitet **sugeruje**, by:

- skonsolidować działania w ramach współpracy;
- stworzyć solidniejsze ramy instytucjonalne i przyznać bardziej konkretną rolę w podejściu wspólnotowym szczeblowi lokalnemu i regionalnemu;
- rozwijać i poprawnie wdrażać strategię mającą na celu lepsze zrozumienie i większą solidarność między kulturami i między religiami, co byłoby uzupełnieniem wysiłków podejmowanych w ramach walki z wykluczeniem społecznym;
- usprawnić wspólnotowy mechanizm koordynacji interwencji obrony cywilnej dzięki utworzeniu regionalnych ośrodków obrony cywilnej w regionach o podwyższonym stopniu ryzyka, które byłyby odpowiedzialne, między innymi, za stworzenie systemu wczesnego ostrzegania, będącego istotnym środkiem zapobiegawczym;
- utworzyć europejskie obserwatorium bezpieczeństwa miejskiego, dostarczające odpowiednim europejskim organom instytucjonalnym informacji przeznaczonych do opracowywania polityk, promowania i koordynowania badań oraz zbierania, porządkowania i wykorzystania danych dotyczących bezpieczeństwa, dzięki rozpowszechnianiu przykładów i dobrych praktyk pochodzących od samorządów lokalnych i regionalnych;
- **stanowczo zaleca** Komisji poprawę koordynacji między nowym funduszem solidarności a funduszami strukturalnymi.

CEL TRZECI:**WZMOCNIĆ ROLĘ POLITYCZNĄ I INSTYTUCJONALNĄ
KR-U**

20. **zobowiązuje się** do kontynuacji reform KR-u i do potwierdzenia jego szczególnej roli jako politycznego zgromadzenia demokratycznie wybranych przedstawicieli szczebla lokalnego i regionalnego UE.

Zobowiązania KR-u w dziedzinie współpracy międzyinstytucjonalnej

21. w dziedzinie współpracy międzyinstytucjonalnej **podejmuje następujące zobowiązania:**

21.1 wobec Parlamentu Europejskiego: zwielokrotnić oddziaływanie demokratycznych debat w Parlamencie Europejskim, poszerzać kontakty między podobnymi strukturami i współpracę w ramach opracowywania i monitorowania oddziaływania opinii KR-u;

21.2 wobec Komisji: wdrożyć protokół o współpracy podpisany w listopadzie 2005 r. ⁽⁴⁾, w szczególności w odniesieniu do bardziej aktywnej roli Komitetu na wczesnym etapie działań wspólnotowych oraz do pogłębienia synergii w dziedzinie komunikacji celem zbliżenia Europy do obywateli; powinno to doprowadzić do uzupełnienia protokołu o współpracy po przyjęciu przez Komisję białej księgi dotyczącej komunikacji. Poza tym KR będzie dążył do wprowadzenia w czasie swych sesji plenarnych „godziny pytań” kierowanych do Komisji Europejskiej, aby rozwijać dialog między obiema instytucjami na temat podstawowych zagadnień europejskich, a także by zapewnić większy wpływ europejskich samorządów lokalnych i regionalnych na europejski proces decyzyjny;

21.3 wobec Rady: zapewnić, by członkowie mogący zasiadać w Radzie lepiej przekazywali informacje, wzmocnić wzajemne kontakty z prezydencjami, określić warunki bardziej systematycznej współpracy; **zwraca się** w związku z tym do prezydencji przewidzianych na lata 2006-2008 o przygotowanie perspektyw do 2009 r. w formie wieloletniego programu

strategicznego podobnego do tego, który opracowało odpowiednie sześć prezydencji na okres 2004-2006;

21.4 wobec Komitetu Ekonomiczno-Społecznego: rozwijać współpracę polityczną w obszarach tematycznych polityk UE, w których podmioty społeczne i samorządy terytorialne prowadzą uzupełniające się działania oraz lepiej wykorzystywać synergie wynikające z istnienia wspólnych służb administracyjnych i z używania wspólnych pomieszczeń.

Wzmocnić oddziaływanie KR-u

22.1 **zwraca się** do swych członków o wykorzystanie możliwości zaistniałych wraz ze stworzeniem linii budżetowej na finansowanie ich działalności politycznej i informacyjnej celem lepszego wypełniania zadań „ambasadorów Unii” wśród współobywateli oraz ambasadorów ich samorządów wobec Unii.

22.2 w trosce o lepsze określenie zagadnień, co do których jest wiarygodny oraz w odniesieniu do których jego działania przynoszą rzeczywistą wartość dodaną we wspólnotowym procesie decyzyjnym i prawodawczym, **zobowiązuje się** do uczynienia swych opinii bardziej użytecznymi w kontekście instytucjonalnym oraz bardziej czytelnymi i przystępnymi dla obywateli europejskich, szczególnie dzięki zwięźlejszemu przedstawianiu w nich istotnych przesłań politycznych i konkretnych propozycji poprawek KR-u do wniosków legislacyjnych Komisji.

22.3 **zobowiązuje się** do lepszego monitorowania opinii, aby umożliwić KR-owi wpływ na wszystkie fazy wspólnotowego procesu decyzyjnego, szczególnie dzięki położeniu nacisku na konkretne zagadnienia w ramach wniosków podlegających procedurze współdecydowania.

23. **zobowiązuje** swego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz prezydencjom Unii Europejskiej w latach 2006-2008, to znaczy prezydencji austriackiej, fińskiej, niemieckiej, portugalskiej, słoweńskiej i francuskiej.

Bruksela, 16 lutego 2006 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Michel DELEBARRE

⁽⁴⁾ R/CdR 197/2005 pkt 11

Rezolucja Komitetu Regionów w sprawie: „Urzeczywistnianie Europy poprzez współpracę ponadgraniczną — apel o przyjęcie rozporządzenia w sprawie Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej”

(2006/C 192/08)

Komitet Regionów,

uwzględniając art. 159 ust. 3 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, który przewiduje przyjmowanie przez Wspólnotę Europejską działań szczególnych zmierzających do wspierania spójności gospodarczej i społecznej,

uwzględniając art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, który stanowi: „Komitet Regionów jest konsultowany przez Radę lub Komisję w przypadkach przewidzianych w niniejszym Traktacie oraz we wszelkich innych przypadkach, w szczególności gdy mają związek ze współpracą transgraniczną, o ile jedna z tych dwóch instytucji uzna to za stosowne”,

uwzględniając madrycką konwencję ramową Rady Europy z 1980 r. i kolejne protokoły dodatkowe do niej (1995, 1998),

uwzględniając swoją opinię z marca 2002 r. w sprawie: „Strategia promowania współpracy transgranicznej i międzyregionalnej w rozszerzonej UE — podstawowy dokument wytyczający kierunki na przyszłość” (CdR 181/2000 fin),

uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie utworzenia Europejskiego Ugrupowania Współpracy Transgranicznej (EUWT) przyjęty przez Komisję Europejską w dniu 14 lipca 2004 r., COM(2004) 496 końcowy — 2004/0168 (COD),

uwzględniając swoją opinię z dnia 17 listopada 2004 r. w sprawie wniosku Komisji dotyczącego rozporządzenia ustanawiającego Europejskie Ugrupowanie Współpracy Transgranicznej (EUWT) (CdR 62/2004) (sprawozdawca: Hans Niessl, szef rządu kraju związkowego Burgenland, AT/PES),

uwzględniając sprawozdanie Parlamentu Europejskiego z dnia 21 czerwca 2005 r. w sprawie projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego utworzenia Europejskiego Ugrupowania Współpracy Transgranicznej (EUWT), A6-0206/2005,

uwzględniając list wystosowany 1 grudnia 2005 r. przez przewodniczącego Di Stasio do przewodniczącego Strauba, wyrażający pełne poparcie Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Europy dla wniosku Komisji Europejskiej dotyczącego rozporządzenia w sprawie EUWT,

uwzględniając niedawne negocjacje w ramach właściwej grupy roboczej Rady oraz dążenie urzędującej prezydencji UE do zamknięcia na wiosnę 2006 r. negocjacji w sprawie projektu wniosku dotyczącego rozporządzenia,

uznaje Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej (EUWT) za korzystny i niezbędny instrument prawny dla gmin i regionów, mający na celu zasadnicze ułatwienie i poprawę współpracy transgranicznej, międzyregionalnej i transnarodowej w Europie;

podkreśla, że — wobec niewystarczających uprawnień wielu samorządów lokalnych i regionalnych — wdrażanie unijnych programów strukturalnych na szczeblu transgranicznym, międzyregionalnym i transnarodowym odbywa się obecnie jedynie na podstawie umów dżentelmeńskich, a zatem bez wiązań dla partnerów zobowiązań prawnych, co często prowadzi do braku pewności prawnej;

wskazuje, że po rozszerzeniu UE w 2004 r. niezwykle wzrosło zapotrzebowanie na współpracę wśród samorządów lokalnych i regionalnych w „nowych” państwach członkowskich i pomiędzy nimi oraz że UE musi w większym niż dotąd stopniu uwzględnić te przemiany;

dziękuje Komisji za jej wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie utworzenia europejskiego ugrupowania współpracy transgranicznej, który w pełni popiera;

zwraca się do państw członkowskich o obronę w Radzie instrumentu prawnego na rzecz EUWT jako rozwiązania niezbędnego oraz o wykazanie woli politycznej, jeśli chodzi o znaczne udoskonalenie przepisów w kierunku ściślejszej współpracy transgranicznej, transnarodowej i międzyregionalnej;

zwraca się do austriackiej prezydencji Rady UE o dołożenie wszelkich starań, żeby przyspieszyć negocjacje nad pakietem funduszy strukturalnych i pomyślnie je sfinalizować jeszcze w okresie przewodnictwa Austrii; należy przy tym zachować zasadnicze podejście zaproponowane we wniosku dotyczącym rozporządzenia;

popiera Parlament Europejski w jego przekonaniu o konieczności stworzenia wspólnotowych podstaw prawnych dla współpracy transgranicznej, transnarodowej i międzyregionalnej, gdyż ukaże to obywatelom prawdziwą wartość dodaną Unii Europejskiej;

wzywa swoich członków, by zajęli się przekonywaniem właściwych organów na szczeblu krajowym oraz posłów do Parlamentu Europejskiego o potrzebie konstruktywnej kontynuacji rozmów na temat utworzenia EUWT;

mając na uwadze dotychczasowe rezultaty negocjacji w ramach grupy roboczej Rady (stan na styczeń 2006 r.), **proponuje**, by w celu zwiększenia przydatności i zakresu zastosowania rozporządzenia wprowadzić do niego następujące uściślenia:

- jednoznaczne wyjaśnienie w oświadczeniu Komisji do protokołu, że po powołaniu do życia EUWT na mocy rozporządzenia samorządy z państw trzecich, które wcielą rozporządzenie do swojego prawa krajowego, będą mogły uczestniczyć w takim EUWT;
- jednoznaczne wyjaśnienie, że w ramach EUWT partnerzy będą mogli współpracować ponad granicami krajów we wszystkich dziedzinach, w których mogliby także współpracować na terytorium danego państwa członkowskiego, a zatem że instrument ten wciela w życie zasadę niedyskryminacji;
- jednoznaczne wyjaśnienie, że państwa członkowskie nie mogą w celach wdrażania rozporządzenia o EUWT ograniczać istniejących rzeczowych właściwości partnerów omawianego ugrupowania;
- jednoznaczne wyjaśnienie, że EUWT może zostać założone przez partnerów bez uprzedniego zezwolenia ze strony nadrzędnych czynników i że nadzór prawny nad istniejącym EUWT sprawują państwa członkowskie względnie właściwe organy państwowe;

powierza swemu przewodniczącemu przekazanie niniejszej rezolucji Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, urzędującej prezydencji Rady i rządów państw członkowskich jeszcze przed końcem prac odpowiedniej grupy roboczej Rady.

Bruksela, 16 lutego 2006 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Michel DELEBARRE
